

**Izvješće o provedbi
Plana razvoja Brodsko-posavske županije
za razdoblje 2021. - 2027. godine,
za 2024. godinu**

Brodsko-posavska županija

Rujan 2025. godine

Sadržaj

Sadržaj	2
Uvod	4
Izvješće o provedbi posebnih ciljeva.....	6
1. Razvoj kreativnog i inovativnog poduzetništva	6
1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	6
1.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 1	6
2. Očuvanje perspektivnog tržišta rada i zapošljavanje.....	10
2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	10
2.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 2	11
3. Razvoj znanosti i obrazovanja.....	12
3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	12
3.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 3	12
4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine za gospodarski rast i razvoj	18
4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	18
4.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 4	18
5. Demografski rast i aktivno življenje	22
5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	22
5.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 5.....	22
6. Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu skrb	25
6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	25
6.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 6	25
7. Ulaganja u kulturu.....	30
7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	30
7.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 7	30
8. Razvoj klasičnih grana gospodarstva korištenjem zelene i digitalne tranzicije	32
8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	32
8.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 8	32
9. Razvoj bioekonomije.....	34
9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	34
9.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 9.....	34
10. Intenzivno korištenje obnovljivih izvora energije i podizanje energetske učinkovitosti	36
10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	36
10.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 10	36
11. Daljnji razvoj komunalne, prometne i društvene infrastrukture	39

11.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	39
11.2.	Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 11	39
12.	Jačanje upravljanja razvojem	48
12.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	48
12.2.	Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 12	48
13.	Razvoj potpomognutih područja ITU	54
13.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	54
13.2.	Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 13	54
14.	Jačanje spremnosti na okolišne i sigurnosne izazove.....	55
14.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	55
14.2.	Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 14.....	55
Zaključak		57
Izvori:		60

Uvod

Plan razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine je srednjoročni akt strateškog planiranja za područje Brodsko-posavske županije (u daljnjem tekstu: BPŽ). Plan razvoja predstavlja okvir za usklađivanje razvojnih stremljenja u Županiji, njime se osigurava poveznica između europskih, nacionalnih i lokalnih razvojnih planova. Na taj način osigurava se usklađenost napora i aktivnosti brojnih aktera koji djeluju na prostoru Županije, a čija je misija doprinosti njezinom što uspješnijem razvitku. Struktura Plana razvoja BPŽ temelji se na prioritetima, posebnim ciljevima i mjerama.

Izvješće o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2024. godinu je izvješće o napretku u provedbi posebnih ciljeva i ostvarivanja pokazatelja ishoda iz Plana razvoja BPŽ. Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju RH (NN 123/17) i Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH (NN 123/17, 151/22) izrađuje ga regionalni koordinator za područje BPŽ, odnosno Centar za razvoj Brodsko-posavske županije (u daljnjem tekstu: CTR).

Obveza izrade i podnošenja godišnjeg izvješća o provedbi planova razvoja propisana je odredbama Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH te Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za JLP(R)S (NN 44/2023). U skladu s navedenim, kao i prema uputama Koordinacijskog tijela (Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije) u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH, ovo Izvješće izrađeno je za razdoblje u trajanju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine, podnosi se predstavničkom tijelu JL(R)S-a na usvajanje, a nakon usvajanja dostavlja se Koordinacijskom tijelu i javno se objavljuje na mrežnim stranicama tijela zaduženog za provedbu Plana razvoja.

U promatranom izvještajnom razdoblju nije bilo značajnijih gospodarskih, društvenih i političkih promjena na području BPŽ koje bi utjecale na mogućnost planiranog provođenja definiranih posebnih ciljeva. S druge strane, ekonomski, zdravstveni i društveni šokovi: inflacija i poremećaji u opskrbi, osobito energentima i sirovinama, kao i ratna zbivanja na teritoriju Europe te gospodarske i sigurnosne posljedice koje iz njih proizlaze, potencijalni su rizik daljnjim aktivnostima koje se poduzimaju u realizaciji posebnih ciljeva definiranih Planom razvoja.

Ovo godišnje izvješće izrađeno je prateći ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda prema posebnim ciljevima iz Plana razvoja. Tijekom pripreme Izvješća o provedbi Plana razvoja BPŽ za 2024. godinu (u daljnjem tekstu: Godišnje izvješće), uočeni su određeni izazovi koji se odnose na poteškoće u procesu izvještavanja budući da neki podaci o ostvarenju pojedinih pokazatelja ishoda nisu dostupni, a provedba pojedinih mjera koje su definirane u dokumentu Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine, trenutno nije primjenjiva za područje BPŽ.

Izvješće o provedbi posebnih ciljeva

1. Razvoj kreativnog i inovativnog poduzetništva

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Srednja i mala poduzeća, % ukupnog broja poduzeća	99,77%	10% rast	98,82%
Udio poduzeća s inovacijskim proizvodima	Novi pokazatelj	10% rast	n/p
Prodaja inovacija koje su nove na tržištu i nove u poduzećima	2.391.998,00 HRK	2.600.000,00 HRK	n/p

1.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 1

Ovaj posebni cilj doprinosi porastu poduzetničke aktivnosti na području Brodsko-posavske županije te potiče poboljšanje ukupnih rezultata poslovanja poduzetnika putem poticanja ulaganja u istraživanje i razvoj, poboljšanje poduzetničke infrastrukture te jačanje institucionalne podrške poduzetnicima. Ostvarenje Posebnog cilja 1 planirano je kroz realizaciju, odnosno provedbu projekata te provedbom programa koji se primarno financiraju putem fondova Europske unije, iz proračuna BPŽ-a i jedinica lokalne samouprave s područja BPŽ-a.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 1.1. Unapređenje poduzetničke klime i infrastrukture*
- *Mjera 1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj*
- *Mjera 1.3. Jačanje institucionalne podrške poduzetnicima*

Prema podacima dobivenim od Porezne uprave Područni ured Slavonski Brod ukupan broj **aktivnih** poduzeća u 2024. godini iznosio je 4324 poduzeća za cjelokupno područje Brodsko-posavske županije, od čega je: 3018 mikro poduzeća (637 Nova Gradiška, 2381 Slavonski Brod), 1182 malih poduzeća (248 Nova Gradiška, 974 Slavonski Brod), 33 srednjih poduzeća (7 Nova Gradiška, 26 Slavonski Brod), 51 velikih poduzeća (14 Nova Gradiška, 37 Slavonski Brod), Udio malih i srednjih poduzeća odnosno MSP-ova u ukupnom broju aktivnih poduzeća (podatak uključuje i mikro poduzeća), u 2024. godini **iznosi 98,82%**, iz čega se vidi smanjenje udjela malih i srednjih poduzeća od 0,95% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja ishoda koja je u referentnoj godini 2020. iznosila 99,77%.

Sa svrhom ostvarenja ciljne vrijednosti pokazatelja ishoda, tijekom 2024. godine su provedene razne aktivnosti od strane dionika uključenih u razvoj Brodsko-posavske županije. Posebice se ističe doprinosu *Mjeri 1.1. Unaprjeđenje poduzetničke klime i infrastrukture* projekt „Inovacijski inkubator InnoBROD“ korisnika Grada Slavenskog Broda kojim je izgrađena i opremljena prostorna i tehnička infrastruktura te uspostavljena efikasna organizacijska struktura u Gospodarskoj zoni Bjeliš. Inkubator pomaže poduzetnicima u pokretanju i širenju poslovanja, potičući inovacije i gospodarski rast. U inkubatoru trenutno posluju 22 tvrtke iz različitih sektora, uključujući računalno programiranje, proizvodnju metalnih konstrukcija, 3D printanje, strojnu obradu metala, ugradnju stolarije te računovodstvene i poslovne usluge. Prilikom ulaska u inkubator InnoBROD ove tvrtke su imale ukupno 37 stalno zaposlenih i šest radnika (ukupno 43) na određeno vrijeme. Broj zaposlenih narastao je na 49 stalno zaposlenih i 23 na određeno (ukupno 72). Dakle, za manje od dvije godine broj zaposlenih u slavonskobrodskom inkubatoru porastao je 67,44 posto što pokazuje pozitivan učinak inkubatora na zapošljavanje i rast poduzetništva. Tijekom 2024. godine nastavljena su ulaganja za uređenje infrastrukture u poduzetničkoj zoni Bjeliš, a u budućim razdobljima očekuje se veće popunjavanje Gospodarsko proizvodne zone Bjeliš, dok je površina iste u ovom izvještajnom razdoblju proširena.

Brodsko-posavska županija je kroz aktivnosti dodjele potpora poduzetnicima tijekom 2024. godine doprinijela ostvarenju Mjere 1.1. Za sudjelovanje poduzetnika na sajmovima i manifestacijama radi prepoznatljivosti proizvoda i usluga s područja Brodsko-posavske županije dodijeljeno je ukupno 15 potpora. Za unaprjeđenje poduzetničke klime i infrastrukture, dodijeljeno je ukupno 173 potpora poduzetnicima s područja Županije.

Također, ističu se ulaganja u razvoj poslovnih zona u Brodsko-posavskoj županiji. U 2024. godini završena je provedba sljedećih projekata: „Izgradnja komunalne infrastrukture unutar i

izvan Poslovne zone *Vašarište* i spoja na DC 7 u Vrpolju“ (Razvojni sporazum Slavonija, Baranja i Srijem), „Izgradnja prometne i komunalne infrastrukture u poslovno-gospodarskoj zoni *Davor* u Davoru“ (Razvojni sporazum Slavonija, Baranja i Srijem) te „Izgradnja Poljoprivredno-poduzetničkog inkubatora“ u Poduzetničkoj zoni u Cerniku.

U Općini Gornja Vrba tijekom 2024. godine nastavilo se sa mjerom poticanja proizvodnih djelatnosti u Sjevernoj gospodarskoj zoni u Gornjoj Vrbi kroz oslobađanje od plaćanja komunalne naknade za prvih pet godina poslovanja za nove proizvodne pogone. Također je i ponovno objavljen i Javni poziv za poticanje poduzetništva na području Općine, a putem kojega se novoosnovanim poduzećima i obrtima sufinancira troškove otvaranja poduzeća u iznosu od 50% troškova, do maksimalno 2.500,00 EUR po podnositelju zahtjeva.

Općina Gundinci sufinancirala je troškove analize tla poljoprivrednicima sa područja općine. Ukupno utrošena sredstva iznose 18.598,00 EUR.

Općina Stara Gradiška osigurala je sufinanciranje analize plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima s područja Općine.

Općina Vrpolje osigurala je sufinanciranje kontrole plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima (79 uzoraka).

Tijekom 2024. godine Općina Brodski Stupnik je dodijelila 14 subvencija poljoprivrednicima za analizu tla. Također, u poslovnom inkubatoru je osnovano 1 novo poduzeće te se osnivanje novih poslovnih subjekata očekuje tijekom 2025. godine.

Općina Sikirevci je u 2024. godini osigurala sredstva za financijske potpore MSP-ovima, obrtnicima i OPG-ovima s područja Općine kao i financijske potpore za otvaranje soba za najam.

U doprinosu ***Mjeri 1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj***, osobito se ističe projekt iz Razvojnog sporazuma Slavonija, Baranja i Srijem, a koji povećava ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije „Centar kompetencija za napredno inženjerstvo Nova Gradiška“ (izgradnja i opremanje istraživačke infrastrukture za napredno inženjerstvo te razvoj i komercijalizacija inovativnih proizvoda novih za tvrtke i tržište, ukupna vrijednost projekta: 15.820.988,38 EUR, bespovratna EU sredstva: 10.372.357,99 EUR). Projekt je bio u provedbi tijekom 2024. godine, datum kraja ugovora o dodjeli sredstava je 1. siječnja 2025.

Kroz aktivnosti Brodsko-posavske županije koje se odnose na sufinanciranje kamata na poduzetničke kredite radi poticanja razvoja poduzetništva na području županije, doprinijelo se

ostvarenju Mjere 1.2. Za ukupno dva poduzetnika subvencionirala se kamata na poduzetničke kredite po ranijim kreditnim programima (tijekom cijele godine).

U sklopu Programa Akceleracije, Centar za razvoj Brodsko-posavske županije sudjeluje kao jedan od partnera u Regionalnom konzorciju za potporu razvoja novih usluga i proizvoda. Ovaj konzorcij djeluje na području Slavonije te je jedan od devet akceleratora izabranih putem Javnog poziva HAMAG-BICRO-a, a cilj mu je poticanje razvoja poduzetništva i inovacija u regiji. Centar za razvoj BPŽ, kao jedan od partnera, aktivno sudjeluje u provedbi programa, pružajući lokalnim poduzetnicima potrebnu stručnu podršku. Kroz Program Akceleracije očekuje se da će najmanje 120 novoosnovanih poduzeća s inovativnim rješenjima ostvariti brži rast i poboljšati konkurentnost na tržištu. Program Akceleracije trenutno je u fazi provedbe, a završetkom projekta očekuje se značajan doprinos razvoju poduzetništva u regiji, poticanje inovacija i stvaranje novih radnih mjesta. Pored toga, poduzeća koja sudjeluju u Programu imat će bolju priliku za privlačenje investitora i izlazak na šira tržišta, što će dugoročno doprinijeti gospodarskom razvoju Slavonije i Hrvatske.

Za doprinos *Mjeri 1.3. Jačanje institucijske podrške poduzetnicima*, tijekom 2024. godine poduzetnici su informirani o aktualnim pozivima iz EU fondova te nacionalnim natječajima, financijskim instrumentima, HBOR kreditima i HAMAG zajmovima te nezaposlene osobe o mjerama za samozapošljavanje s namjerom pokretanja vlastitog poslovanja. U informiranju poduzetnika i nezaposlenih osoba o raznim mjerama podrške poduzetnicima osobito su se istaknuli: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Županijska gospodarska komora Slavonski Brod, Centar za razvoj Brodsko-posavske županije te HAMAG-BICRO.

U Općini Donji Andrijevci tijekom 2024. godine proveden je Javni poziv za dodjelu bespovratnih potpora poduzetnicima sa sjedištem na području općine Donji Andrijevci temeljem Programa potpora male vrijednosti za poticanje razvoja malog gospodarstva Općine Donji Andrijevci.

Tijekom 2024. godine provodile su se aktivnosti ažuriranja podataka o postojećim kapacitetima i infrastrukturi poduzetničkih zona u BPŽ, u sklopu brošure pod nazivom **Mogućnosti ulaganja u Brodsko-posavsku županiju**, koja je dostupna na sljedećoj poveznici: <https://www.ctr.hr/wp-content/uploads/ctr-2024-mogucnosti-ulaganja-hr.pdf>. Brošura je izrađena u suradnji Brodsko-posavske županije i Centra za razvoj Brodsko-posavske županije. Osim podataka o poduzetničkim zonama, brošura nudi sveobuhvatan pregled potpora dostupnih

postojećim i novim poduzetnicima na području gradova i općina Brodsko-posavske županije, uključujući financijske poticaje, subvencije te olakšice.

Podatak o ostvarenim vrijednostima za pokazatelje ishoda pod nazivom **Udio poduzeća s inovacijskim proizvodima i Prodaja inovacija koje su nove na tržištu i nove u poduzećima** nisu dostupni. Izvor koji je naveden u Biblioteci pokazatelja (Državni zavod za statistiku, DZS) ne raspolaže podacima o ostvarenju navedenih pokazatelja. Podaci o inovacijama raspoloživi su samo na razini Republike Hrvatske, a zadnji raspoloživi podaci obuhvaćaju razdoblje 2020. – 2022. godine. Istraživanje o inovacijama provodi se svake dvije godine na nacionalnoj razini, a istraživanje o podacima koji se odnose na prethodnu godinu još nije niti započelo. Uzimajući u obzir podatke i informacije s kojima se raspolaže u trenutku izrade ovoga Izvješća, praćenje oba pokazatelja na županijskoj razini neće biti moguća do kraja provedbe ovog srednjoročnog strateškog dokumenta.

Budući da su gore navedeni projekti za *Mjeru 1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj* istaknuti u Prilogu 3. Opis mjera u Plan razvoja BPŽ za područje Županije, a odnose se na poticanje ulaganja u istraživanje, razvoja, alternativni način praćenja nedostupnih pokazatelja, nakon unosa novog pokazatelja u Biblioteku pokazatelja, mogao bi biti praćenje Broja poduzeća korisnika inkubatora i akceleratora, Broja zaposlenika poduzeća korisnika inkubatora i akceleratora. Također, za *Mjeru 1.3. Jačanje institucijske podrške poduzetnicima* alternativni način praćenja nedostupnih pokazatelja, nakon unosa novog pokazatelja u Biblioteku pokazatelja, mogao bi biti praćenje Broja korisnika usluga poduzetničkih potpornih institucija.

2. Očuvanje perspektivnog tržišta rada i zapošljavanje

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Zaposlenost prema dobi, ekonomskoj aktivnosti i NUTS 2 regionalnoj razini	19.777	10% rast	n/p

2.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 2

Ovaj posebni cilj svojim ostvarenjem doprinosi razvoju novih programa obrazovanja radi povezivanja obrazovnog sustava s tržištem rada u Brodsko-posavskoj županiji, Republici Hrvatskoj i na području Europske unije. Ostvarenje posebnog cilja dovest će do povećanja zaposlenosti, društvene uključenosti i samozapošljavanja.

Mjere pomoću kojih će se posebni cilj do kraja 2027. godine realizirati su sljedeće:

- *Mjera 2.1. Povećanje zaposlenosti i poticanje društvene uključenosti*
- *Mjera 2.2. Poticanje samozapošljavanja i zapošljavanja*

Državni zavod za statistiku javno objavljuje podatke o zaposlenosti i za područje županija. Uvidom o statističke podatke DZS-a, utvrđeno je postojanje podatka o zaposlenim osobama po županijama prema ekonomskoj aktivnosti. **Početna vrijednost za broj radno aktivnog stanovništva na razini BPŽ za referentnu 2020. godinu je 50.964 osobe, a vrijednost broja radno aktivnog stanovništva za razinu BPŽ u prosincu 2024. godine je 53.666 osoba, što govori o porastu radno aktivnog stanovništva za 5,30%.** Također, stopa registrirane nezaposlenosti 2020. godine za područje BPŽ bila 13,8%, a u prosincu 2024. godine 7,5%, što prikazuje smanjenje stope registriranih nezaposlenih osoba za 6,3%. Stopa registrirane nezaposlenosti izračunata je kao odnos nezaposlenih prema ukupnom aktivnom stanovništvu.

Podatak o ostvarenju Pokazatelja pod nazivom Zaposlenost prema dobi, ekonomskoj aktivnosti i NUTS 2 regionalnoj razini odnosi se na NUTS2 regiju Panonska Hrvatska u koju Brodsko-posavska županija pripada. Za razinu županije prihvatljiv pokazatelj ishoda bi mogao biti Zaposlenost prema ekonomskoj aktivnosti i NUTS3 regionalnoj razini da bi se odnosio za područje Brodsko-posavske županije. Potrebno je uvrstiti navedeni pokazatelj na NUTS3 razini u Biblioteku pokazatelja kako bi se osiguralo alternativno praćenje pokazatelja ishoda na adekvatnoj razini.

Jedinice JLR(P)S osiguravajući potpore poduzetnicima i provedbom projekata sufinanciranih EU sredstvima, a koji potiču uključenost (projekti iz Programa zapošljavanja žena - *Zaželi*,

pomoći u kući, pomoćnici u nastavi i slično), Hrvatski zavod za zapošljavanje osiguravajući poticaje za samozapošljavanje i zapošljavanje, te Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, CTR i druge institucije informiranjem poduzetnika o raznim mjerama, potporama i programima ostvaruju zajednički doprinos **Mjeri 2.1. Poticanju zaposlenosti i poticanju društvene uključenosti te Mjeri 2.2. Poticanju samozapošljavanja i zapošljavanja.**

3. Razvoj znanosti i obrazovanja

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Izdaci za obrazovanje u BDP	1,15%	20% rast	n/p
Izdaci za istraživanja i razvoj, u % BDP-a	0,01%	20% rast	n/p

3.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 3

Ovaj posebni cilj odnosi se na ulaganja u unapređenje sustava znanosti i obrazovanja, posebno u pogledu povezanosti s potrebama gospodarstva, osiguravanja jednake dostupnosti obrazovnih programa te sprječavanja ranog napuštanja školovanja. Brodsko-posavsku županiju u području znanosti i obrazovanja karakteriziraju dobro razvijena obrazovno-odgojna infrastrukturna osnova, uspostavljeni centri kompetencija u strukovnom obrazovanju te spremnost i odlučnost Županije za ulaganja u nova znanstveno-obrazovna područja u skladu s ključnim razvojnim trendovima (zeleno, digitalno, bioekonomija, socijalne inovacije i drugo).

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 3.1. Poticanje ulaganja u znanost i obrazovanje*
- *Mjera 3.2. Unapređenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja kroz nove obrazovne programe i novu infrastrukturu*

- *Mjera 3.3. Osiguranje jednakog pristupa obrazovanju*

S obzirom na to da podatak o visini BDP-a za Brodsko-posavsku županiju nije dostupan, ostvarenje pokazatelja ishoda Izdaci za obrazovanje u BDP kao i Izdaci za istraživanja i razvoj, u % BDP-a za Posebni cilj 3. Razvoj znanosti i obrazovanja, nije moguće iskazati. Alternativni je način praćenja Posebnog cilja 3. Razvoj znanosti i obrazovanja, nakon uvođenja novih pokazatelja ishoda u Biblioteku pokazatelja, Broj izgrađenih/rekonstruiranih predškolskih ustanova, Broj izgrađenih i rekonstruiranih osnovnih i srednjih škola, Broj sudionika u programima cjeloživotnog obrazovanja, Broj uvedenih novih obrazovnih programa, Iznos stipendija učenicima.

Iako vrijednost ostvarenja pokazatelja nije moguće iskazati na zadani način, tijekom 2024. godine su na razini područja Brodsko-posavske županije provedene aktivnosti koje su se odnosile na kvalitetan razvoj obrazovanja i znanosti, a koje uključuju projekte:

- Helping, faza VI - projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama u Slavonskom Brodu (provedba),
- Helping, faza VII - projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama u Slavonskom Brodu (priprema i provedba),
- „S osmijehom u školu 6“, projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama na području Brodsko-posavske županije (provedba),
- „S osmijehom u školu 7“, projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama na području Brodsko-posavske županije (priprema i provedba),
- SMART STEP, koji se financira iz Interreg VI-A IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021.-2027. i pripada projektima programskog prioriteta „Zelene investicije u zaštitu okoliša i efikasno upravljanje rizicima“, i specifičnom cilju 2.1 „Promocija energetske efikasnosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova“, na kojem su Brodsko-posavska županija i Sveučilište u Slavonskom Brodu projektni partneri. Vrijednost projekta iznosi 2,3 milijuna eura.
- „Rekonstrukcija i opremanje zgrade za potrebe predškolskog odgoja u Slavonskom Šamcu“, koji je tijekom 2024. godine bio u fazi provedbe. Korisnik ovog projekta je Općina Slavonski Šamac, a financiran je iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. kroz Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava Izgradnja, dogradnja,

rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova, drugi Poziv, referentni broj C3.1.R1-I1.02. Vrijednost projekta iznosi 592.440,49 EUR,

- „Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica u Donjim Andrijevcima“, koji je tijekom 2024. godine bio u fazi provedbe. Korisnik ovog projekta je Općina Donji Andrijevi, a financiran je iz Programa ruralnog razvoja, Mjera 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“. Vrijednost projekta iznosi 1.234.819,72 EUR,
- „Izgradnja matičnog dječjeg vrtića Medenjak u Velikoj Kopanici“, koji je tijekom 2024. godine bio u fazi provedbe. Korisnik ovog projekta je Općina Velika Kopanica, a financiran je iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. iz Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova, Prvi poziv, referentni broj C3.1.R1-I1.01. Vrijednost projekta iznosi 1.600.000,00 EUR,
- „Nadogradnja i opremanje dječjeg vrtića Roda Ruščica“, koji je prijavljen u 2024. godini na Poziv Osiguravanje infrastrukturnih uvjeta za povećanje dostupnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja iz Programa konkurentnost i kohezija. Prijavitelj projekta je Općina Klakar, a ukupna vrijednost projekta je 242.449,88 EUR,
- „Dogradnja i opremanje dječjeg vrtića u Vrpolju“, koji je prijavljen u 2024. godini na Poziv Osiguravanje infrastrukturnih uvjeta za povećanje dostupnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja iz Programa konkurentnost i kohezija. Prijavitelj projekta je Općina Vrpolje, a ukupna vrijednost projekta je 383.341,66 EUR,
- „Rekonstrukcija i opremanje zgrade za potrebe predškolskog odgoja u Slavanskom Šamcu“, čija je provedba započela tijekom 2024. godine. Projekt je financiran iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost NPOO.C3.1.R1-I1.02.0024, a korisnik projekta je Općina Slavonski Šamac. Vrijednost projekta iznosi 229.346,00 EUR,
- „Dogradnja Osnovne škole Matija Antun Relković u Davoru“, čiji je prijavitelj Brodsko-posavska županija. Projekt je pripremljen na natječaj iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., NPOO.C3.1.R1-I2.01. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne škole_Grupa 1. Vrijednost projekta iznosi 1.321.292,78 EUR, a prijava istog planirana je u siječnju 2025.,

- „Dogradnja Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Staro Petrovo Selo“, čiji je prijavitelj Brodsko-posavska županija. Projekt je pripremljen na natječaj iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., NPOO.C3.1.R1-I2.01. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne škole_Grupa 1. Vrijednost projekta iznosi 1.091.567,69 EUR, a prijava istog planirana je u siječnju 2025.,
- „Izgradnja Studentskog doma u Slavonskom Brodu“, čiji je prijavitelj Sveučilište u Slavonskom Brodu. Projekt je pripremljen na natječaj iz Programa konkurentnosti i kohezija PK.6.1.03. Modernizacija, unaprjeđenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja. Vrijednost projekta iznosi 14.000.000,00 EUR, a prijava istog planirana je u veljači 2025. godine.

Grad Slavonski Brod osigurao je bespovratna sredstva za 8 vrtića iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti koja su namijenjena izgradnji, dogradnji, rekonstrukciji i opremanju dječjih vrtića. Krajem 2024. godine završeni su radovi na izgradnji/rekonstrukciji 4 dječja vrtića i to: DV Hlapić, DV Toporko, DV Palunko i DV Rutvica, što čini ukupno 13 novih skupina u gradskim dječjim vrtićima. Izgradnja DV Svarožić je u tijeku i završetak se očekuje u sljedećem izvještajnom razdoblju. Osim navedenog, Grad je nastavio s projektima rekonstrukcije i opremanja školskih kuhinja, odnosno omogućavanja kuhanih obroka za sve učenike. Tijekom 2024. godine potpisani su ugovori o bespovratnim sredstvima za projekte rekonstrukcije i dogradnje OŠ Đuro Pilar u Slavonskom Brodu te OŠ Đuro Pilar – područna škola Kolonija, čime će se i u tim školama omogućiti pohađanje jednosmjenskog rada i cjelodnevne škole.

Navedenim aktivnostima doprinijelo se ***Mjeri 3.1. Poticanje ulaganja u znanost i obrazovanje i Mjeri 3.2. Unapređenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja kroz nove obrazovne programe i novu infrastrukturu.***

Projektom izgradnje Osnovne škole „Milan Amruš“ doprinijelo se ***Mjeri 3.3. Osiguranje jednakog pristupa obrazovanju.*** Ukupna vrijednost projekta 7,8 milijuna eura. Projekt je ukupne vrijednosti 7,8 milijuna eura, a izgradnju sufinanciraju: Ministarstvo znanosti i obrazovanja u omjeru 85,70%, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike 9,18% te Brodsko-posavska županija u omjeru 5,12%. Tijekom 2024. godine projekt je bio u provedbi, dok se završetak radova očekuje u 2025. godine. Brodsko-posavska županija

je i u 2024. godini sufinancirala izgradnju OŠ „Milan Amruš“ Slavonski Brod u iznosu od 246.121,64 EUR, sukladno Sporazumu o izgradnji.

Prema podacima iz izrađenih Godišnjih izvješća o provedbi Provedbenih programa jedinica lokalne samouprave u Brodsko-posavskoj županiji za 2024. godinu provedbom projekata (dodjele stipendija učenicima i studentima na razinama JLP(R)S, subvencije prijevoza za učenike, kupnjom radnih bilježnica i radnih materijala za školsku djecu i slično), doprinijelo se Posebnom cilju 3. u cijelosti.

U proračunu **Brodsko-posavske županije**, za **sufinanciranja besplatnog prijevoza** studenata željeznicom s HŽ Putničkim prometom, za 2024. godinu bilo je osigurano 95.679,97 eura za prijevoz čak 801 studenta. Županija sufinancira prijevoz redovnih studenata s prebivalištem na području županije u cijelom iznosu. U Proračunu Brodsko-posavske županije za 2024. godinu bilo je osigurano 145.995,08 eura za **stipendiranje studenata**. Odukom u uvjetima, kriterijima i postupku dodjele stipendija iz županijskog proračuna definiran je proces dodjele stipendija za studente s prebivalištem na području županije. Za **sufinanciranje visokog obrazovanja tijekom 2024. godine**, Brodsko-posavska županije utrošila je 95.679,87 EUR za sufinanciranje sveučilišnog Preddiplomskog studija sestrinstva u Novoj Gradiški, pri fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, za rad Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu te 291.990,17 € za proširenje kapaciteta rada Sveučilišta u Slavonskom Brodu. U akademskoj 2023./2024. na Preddiplomski studij sestrinstva upisano je ukupno 178 studenata, a na Diplomski studij sestrinstva u Slavonskom Brodu 124 studenta.

3.1.4.1. Za sufinanciranje obveznog programa odgojno-obrazovnog rada s djecom, programa **male škole** koja je tijekom 2024. godine održana na području BPŽ, utrošeno je 120.960,87 EUR.

U **Gradu Nova Gradiška** utrošeno je 155.903,46 EUR proračunskih sredstava u sklopu mjere koja se odnosi na unaprjeđenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja kroz nove obrazovne programe i infrastrukturu. U sklopu navedene mjere dodijeljene su potpore školama, nagrade učenicima i mentorima te stipendije učenicima i studentima.

Općina Nova Kapela dodijelila je studentima jednokratne pomoći te je osigurala radne bilježnice za učenike osnovne škole.

U Općini Rešetari tijekom 2024. godine stipendiju je primilo 9 učenika i 9 studenata.

Općina Gornja Vrba je tijekom 2024. organizirala pohađanje predškolskog programa za obveznike sa svog područja. Broj djece koja su pohađala program predškole je bio nešto manji od planiranog jer je dio djece koji pohađa vrtiće i program predškole pohađao u vrtićima. U tijeku ovog razdoblja Općina je sufinancirala boravak 50 djece u vrtićima na području Grada Slavonskog Broda.

U Općini Oprisavci isplaćeno je 300,00 EUR jednokratne novčane pomoći za 39 studenata s područja Općine. Tijekom 2024. godine Općina je sufinancirala program dječjeg vrtića za svu djecu s područja Općine te je nastavljena provedba programa predškolskog odgoja na području Općine. Provedene su aktivnosti sa svrhom stvaranja uvjeta za osnivanje podružnice Dječjeg vrtića „Latica Garčin“ u Oprisavcima. Također, sufinancirana je nabava školskog materijala za sve učenike osnovne škole.

Općina Bukovlje daje jednokratne novčane pomoći u iznosu od 66,36 EUR godišnje za redovne i izvanredne studente. Također, provodi i program predškole za svu djecu s područja Općine te financira radne materijale za svu djecu koja pohađaju osnovnu školu. Općina je tijekom 2024. godine sufinancirala pohađanje vrtića za djecu s područja Općine, čija su oba roditelja zaposlena, u iznosu 135,00 EUR.

U Općini Donji Andrijević tijekom 2024. godine provodio se program predškole, isplaćena su sredstva za plaće i doprinose, potrošne materijale i materijale za rad, kao i organizaciju male škole i sufinanciranje boravka djece u dječjim vrtićima. Za učenike koji pohađaju osnovnu školu nabavljeni su obrazovni materijali te su isplaćene jednokratne pomoći studentima koji redovito pohađaju studij.

U Općini Gundinci sufinanciran je boravak djece u dječjoj igraonici, boravak djece u dječjem vrtiću kao i program predškolskog odgoja. Također, svim redovnim studentima s područja Općine dodijeljene su stipendije, učenicima od prvog do osmog razreda osnovne škole sufinancirana je kupnja radnih bilježnica i pribora, učenici osnovne škole koji su svih osam razreda ostvarili odličan uspjeh nagrađeni su s laptopima, učenicima srednjih škola dodijeljena je jednokratna novčana pomoć u iznosu od 100,00 EUR po učeniku za kupnju školskog pribora.

U Općini Sikirevci utrošeno je ukupno 7.400,00 EUR za stipendije i poticaje za srednjoškolsko i visoko obrazovanje. Nabavljen je materijal za rad predškolskog odgoja, sufinanciran je program igraonice i male škole Zvrk te je sufinanciran dio cijene prijevoza učenika srednjih škola.

Općina Okučani je dodijelila stipendije učenicima srednjih škola koji se školuju za deficitarna zanimanja te stipendije studentima. Također, Općina je osigurala sredstva za redovan rad dječjeg vrtića Bljesak, kao i za prijevoz učenika i radne materijale za učenike osnovne škole.

U Općini Stara Gradiška kontinuirano se osigurava provođenje predškolskog odgoja, sufinanciranje boravka djece u dječjem vrtiću, nabava nastavnih pomagala za osnovnu školu, sufinanciranje troška smještaja i prijevoza učenika srednjih škola. Također, kontinuirano se provodi i stipendiranje studenata s područja Općine.

4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine za gospodarski rast i razvoj

4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Noćenja u turističkim smještajnim objektima	64.433 (2019.)	15% rast	31,99% rast (2024.)

4.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 4

Ovaj posebni cilj osigurava korištenje prirodnog i kulturnog bogatstva Brodsko-posavske županije za potrebe ostvarivanja održivog turizma i gospodarskog rasta. Interes za ruralnim, ekološkim i kulturnim turizmom i dalje neprestano raste te se ovim posebnim ciljem žele pojačati komparativne prednosti koje BPŽ ima temeljem bogate prirodne i kulturne baštine.

Bogatstvo prirodne i kulturne materijalne i nematerijalne baštine u Županiji otvara mogućnosti gospodarskog korištenja kulturne i prirodne baštine, razvoja kulturnih i kreativnih industrija, daljnjeg, korištenja programa EU-a za razvoj kulture i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine, kao i mogućnost razvoja sportskog, ruralnog, kulturnog i zdravstvenog turizma.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 4.1. Valorizacija i stavljanje u funkciju kulturne i prirodne baštine*

- *Mjera 4.2. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma*
- *Mjera 4.3. Jačanje turističke destinacije*

U 2019. godini, koja je ujedno bila i rekordna godina hrvatskog turizma prije nastanka pandemije uzrokovane virusom Covid-19, zabilježeno je 64.433 noćenja na području BPŽ. **Tijekom prethodne 2024. godine zabilježeno je 85.048 noćenja što ukazuje na rast od 31,99% u odnosu rekordnu 2019. godinu, odnosno premašena je ciljna vrijednost pokazatelja za 16,99%.** Budući da je 2020. godina bila godina pandemije u kojoj su značajno smanjena putovanja, turistički podaci se, prema izvorima iz Turističke zajednice Brodsko-posavske županije, računaju prema podacima iz 2019., a ne 2020. godine te se u ovom slučaju 2019. godina uzima za referentnu godinu. Rezultat ukazuje na tendenciju rasta broja noćenja na području BPŽ te se očekuje da će isti nastaviti rasti s obzirom na to da je na području BPŽ u tijeku je nekoliko projekata koji će doprinijeti jačanju prepoznatljivosti i privlačnosti Brodsko-posavske županije kao turističke destinacije.

Kao doprinos Mjeri 4.1. Valorizacija i stavljanje u funkciju kulturne i prirodne baštine osobito se ističe provedba projekta „Izgradnja Kulturno-turističkog centra Eko-etno kuće u Vrpolju“. Projekt se odnosi na revitalizaciju arheološkog nalazišta „Dobrevo“ te izgradnju i opremanje Kulturno-turističkog centra Eko-etno kuće u Vrpolju radi provedbe kulturnih, obrazovnih i ostalih sadržaja. Provedba ovog projekta je završena krajem siječnja 2024. godine.

U Općini Sikirevci je 2024. godine potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu 50.000,00 EUR za projekt „Etno-eko kuća Sikirevci – kušaonica domaćih proizvoda“.

U Općini Rešetari izrađena je projektno-tehnička dokumentacija za kulturno-turistički centar u Rešetarima.

U sklopu ovog posebnog cilja tijekom prethodne 2024. godine prijavljeni su i/ili započeli s provedbom sljedeći projekti:

- Čardak na Gajni, čiji je prijavitelj Brodsko-posavska županija. Projekt je prijavljen na Javni poziv Ministarstva turizma i sporta za dodjelu bespovratnih sredstava za razvoj javne turističke infrastrukture u 2024. godini. Vrijednost projekta iznosi 88.779,76 EUR. Projekt je pozitivno ocijenjen te je Ugovor o dodjeli sredstava potpisan također u 2024. godini,

- Američki došljaci, čiji je prijavitelj JU Natura Slavonica. Projekt je prijavljen na Javni poziv Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, za neposredno financiranje projekata „Kontrola populacija prioritetnih invazivnih stranih vrsta“. Vrijednost projekta iznosi 99.992,42 EUR. Projekt je pozitivno ocijenjen te je Ugovor o dodjeli sredstava potpisan također u 2024. godini,
- Susreti folklornih skupina Republike Hrvatske „Obnovimo baštinu“ Okučani 2024. godine, čiji je prijavitelj Općina Okučani. Projekt je prijavljen na Javni poziv MRRFEU za sufinanciranje projekata za Programa dodjele bespovratnih sredstava manifestacijama u funkciji regionalnog razvoja. Vrijednost projekta iznosi 9.000,00 EUR. Projekt je pozitivno ocijenjen te je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan također u 2024. godini,
- Od strane Muzeja Brodskog Posavlja je tijekom 2024. godine prijavljen projekt na javni poziv „Obnova javne kulturne infrastrukture“ PK.6.4.01. Partner na projektu je Brodsko-posavska županija, a ukupna vrijednost projekta iznosi 8.139.000,00 EUR. Cilj ovog projekta je po završetku radova na rekonstrukciji zgrade Gradskog magistrata i dogradnji nove muzejske zgrade implementirati stalni muzejski postav koji će biti prilagođen raznim skupinama.
- Osnajeni Davor – Uređenje centra „427“, čiji je prijavitelj Općina Davor. Projekt je prijavljen na Poziv Obnova javne kulturne infrastrukture iz Programa konkurentnost i kohezija. Vrijednost projekta iznosi 5.103.191,14 EUR. Projekt je u evaluaciji.

Tijekom prethodne godine završena je provedba projekta pod nazivom Unaprjeđenje kulturnih sadržaja i ponude u prekograničnom području, čiji je prijavitelj Općina Davor. Projekt je financiran iz nacionalnih sredstava (MRRFEU – Program prekogranične suradnje između RH i BiH) u iznosu 62.989,36 EUR.

U studenome 2024. godine Grad Slavonski Brod otvorio je edukacijsko-multimedijalni centar. Funkcija prostora je heterogena, prostor je organiziran konferencijski, edukacijski i istraživački centar zasnovan na modernoj tehnologiji te sadrži sljedeće: informacijski centar, centar za nematerijalnu kulturnu baštinu, multimedijalne i konferencijske dvorane, VR/AR prostor, izložbeni prostor za projekcijsko mapiranje, prostor za radionice i zvjezdarnicu. Također, u 2024. godini u tijeku je bila izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju Botaničkog vrta, za čiju izradu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 331.807,00 EUR, u okviru poziva „Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne

transformacije i zelene tranzicije“, koji je bio raspisan u okviru Nacionalno plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026.

Diljem županije od strana JLS-ova uređene su biciklističke, pješačke i poučne staze.

5. Demografski rast i aktivno življenje

5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Iznos isplaćenih potpora za novorođenu djecu	4.042.255,40 kn (2020.) (536.499,49 €)	50% rast	33,2% rast (2024.)

5.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 5

Ovaj posebni cilj osigurava zaustavljanje negativnog trenda gubitka i starenja stanovništva na području Brodsko-posavske županije poticanjem pronatalitetne politike i zaustavljanjem iseljavanja mladih. Uvođenjem ovog posebnog cilja stvaraju se mogućnosti za smanjenje, odnosno preokret negativnog demografskog trenda, prvenstveno korištenjem mjera nacionalne demografske politike, ali i učenjem na primjerima dobre prakse u provedbi uspješne pronatalitetne politike u pojedinim JLS-ovima koji se mogu primjenjivati na području cijele Županije.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 5.1. Poticanje pronatalitetne politike*
- *Mjera 5.2. Zaustavljanje iseljavanja mladih*

Za potrebe izvještavanja o ostvarenoj vrijednosti ovog pokazatelja ishoda, CTR je svim jedinicama lokalne samouprave s područja BPŽ uputio upit vezano uz iznos isplaćenih potpora za novorođenčad u 2024. godini. **Odgovor na upit dostavilo je ukupno 23 jedinice lokalne samouprave.**

Na temelju provedenog istraživanja i dobivenih podataka zaključeno je sljedeće:

Tijekom 2024. godine je na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije, prema dostupnim podacima, isplaćeno 713.670,04 EUR potpora za novorođenu djecu. Ciljana vrijednost pokazatelja ishoda obuhvaća iznos isplaćenih potpora u ukupno 28 jedinica lokalne samouprave s područja Brodsko-posavske županije (26 općina i 2 grada), a ostvarena vrijednost isplaćenih potpora u 2024. godini, sukladno dostavljenim podacima, je za 33,02% veća u odnosu na iznos isplaćenih potpora u referentnoj 2020. godini.

S obzirom na to da nisu sve jedinice lokalne samouprave dostavile traženi podatak, može se zaključiti da podatak za 2024. godinu nije potpun, odnosno da je postotak rasta veći od prikazanog.

Grad Slavonski Brod je roditeljima djece rođene u 2024. godini, osim isplate jednokratne novčane naknade za novorođenu djecu, u 2024. godini isplatio i božićnice za novorođenčad, za što je iz gradskog proračuna izdvojeno 417.331,24 EUR. Također, dodijeljena je i pomoć u obliku opreme za novorođenčad u vrijednosti 150.487,96 EUR. Na ovaj je način roditeljima s područja Grada Slavonskog Broda za novorođenu djecu u 2024. godini pružena potpora u sveukupnom iznosu od 567.819,20 EUR.

Grad Nova Gradiška financirao je opremu za novorođenčad u vrijednosti 43.230,00 EUR. Za sufinanciranje dječjeg vrtića utrošeno je 19.775,00 EUR za 43 djece.

Tijekom 2024. godine s razina lokalne samouprave postojale su i druge vrste potpora povezanih s pronatalitetnom politikom među kojima se ističu potpore za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji, bilo u vidu oslobođenja od doprinosa, bilo u vidu pomoći za kupnju zemljišta ili izgradnjom novih stambenih objekata za mlade obitelji za najam s pravom otkupa.

U Općini Nova Kapela u 2024. godini dodijeljena su sredstva obiteljima temeljem javnog poziva za korištenje sredstava pri rješavanju stambenog pitanja.

U Općini Rešetari tijekom 2024. godine isplaćene su 24 naknade za novorođenčad te sufinanciran rad vrtića za svu djecu s područja Općine.

Općina Bukovlje isplatila je jednokratna sredstva, kao potporu na novorođenu djecu na području Općine te subvencionira pohađanje vrtića za svu djecu čija su oba roditelja zaposlena ili zaposlene samohrane roditelje, u iznosu od 135,00 EUR.

U Općini Gundinci sufinancirano je priključenje na vodovodnu mrežu građanima te kroz kapitalne pomoći sufinancirana je kupnja prve nekretnine mladim obiteljima.

U Općini Donji Andrijevi isplaćivala su se sredstva za jednokratne pomoći za novorođenčad, financirali su se troškovi poreza na promet nekretnina ili troškova priključenja na infrastrukturu mladim obiteljima koje prvi puta rješavaju stambeno pitanje.

U Općini Oprisavci isplaćeno je 12 jednokratnih novčanih pomoći za novorođenu djecu.

Općina Stara Gradiška isplatila je pripadajuće iznose novčanih sredstava za opremu novorođenčeta za dva korisnika koja su ostvarila pravo na isplatu predmetne potpore.

Općina Vrpolje provela je mjere kojima se potiče stambeno zbrinjavanje mladih obitelji na području Općine. Potporu navedenim mjerama ostvarilo je 9 mladih obitelji. Također, Općina je sufinancirala dječji vrtić za svu djecu s područja Općine, koja su pohađala vrtić u 2024. godini. Osim toga, sufinancirala je nabavu školskog materijala za sve učenike osnovne škole u iznosu od 70,00 EUR po djetetu te je osigurala subvencije redovnih studenata s područja Općine u iznosu od 300,00 EUR po studentu. Provedena je i mjera financiranja provođenja programa redovne djelatnosti predškolskog odgoja te dodjele jednokratne novčane pomoći za novorođenčad. Općina je tijekom 2024. godine provela ulaganje u objekt dječjeg vrtića u Vrpolju kroz nabavu novih igrala za dječje igralište u sklopu vrtića te sanaciju i uređenje dječjeg vrtića. Započete su aktivnosti projektiranja stambene zgrade od strane Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine vezano uz Program stambenog zbrinjavanja. Stambena zgrada gradit će se u naselju Vrpolje.

Navedenim aktivnostima **doprinijelo se objema mjerama Posebnog cilja 5. Demografski rast i aktivno življenje.**

U budućnosti u Biblioteku pokazatelja trebalo bi se unijeti i pokazatelji na takvim i/ili sličnim područjima intervencija.

6. Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu skrb

6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“	640.242.209,64 kn (84.974.744,13 EUR)	10% rast	80% pad

6.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 6

Ovim se posebnim ciljem osigurava poboljšanje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga putem socijalnog uključivanja, unapređenja i modernizacije sustava zdravstvene zaštite i sustava socijalne skrbi.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 6.1. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu zdravstvene skrbi*
- *Mjera 6.2. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu socijalne skrbi*

Sukladno godišnjem izvršenju proračuna Brodsko-posavske županije, za 2024. godinu, pokazatelj ishoda pod nazivom Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“, tijekom 2024. godine ostvaren je u vrijednosti od 16.751.546,21 EUR na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije. Iz priložene tablice vidljivo je da ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda za 2024. godinu prikazuje pad od 80%, u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja ishoda.

Pad ostvarene vrijednosti pokazatelja, u odnosu na početnu vrijednost nastao je uslijed izmjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz ožujka 2023. godine, sukladno kojem od 1. siječnja 2024. jedinice područne (regionalne) samouprave prestaju biti osnivači općih bolnica, a osnivač postaje Republika Hrvatska. Stoga, Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod i Opća

bolnica Nova Gradiška više nisu proračunski korisnici Brodsko-posavske županije, nego su sva prava i obveze preneseni na Republiku Hrvatsku.

Zdravstveni sustav Brodsko-posavske županije obuhvaća opremljene zdravstvene ustanove, liječnički i drugi zdravstveni kadar, kao i relativno dobro stanje zdravstvene infrastrukture, što je cilj održati i u narednom razdoblju.

Tijekom 2024. godine provedene su aktivnosti provedbe projekata koji doprinose ostvarenju *Mjere 6.1. i Mjere 6.2.*

U tijeku je provedba značajnog projekta Općine Vrpolje pod nazivom „Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe u Vrpolju“. Također, započela je i provedba projekta pod nazivom „Centar za starije osobe Slavonski Brod“, čiji je korisnik Grad Slavonski Brod. Navedenim projektima će se povećati dostupnost izvaninstitucijskih i institucijskih usluga dugotrajne skrbi za osobe starije životne dobi.

Na području BPŽ kontinuirano se provode se projekti pomoći u kući.

Tijekom 2024. godine u provedbi su bili i sljedeći projekti specijalizacija:

- Specijalizacija iz kliničke mikrobiologije u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, oznake NPOO.C5.1.R3-I1.01.0101, ukupne vrijednosti 172.259,82 €. Cilj projekta je poboljšanje pristupa uslugama iz djelatnosti kliničke mikrobiologije na području Brodsko-posavske županije kroz financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine specijalista kliničke mikrobiologije. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog mikrobiologa u Zavodu i time osposobljavanje jednog doktora medicine specijalista kliničke mikrobiologije koji predstavljaju ciljnu skupinu projekta,
- Specijalizacija iz epidemiologije br.1. u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, oznake NPOO.C5.1.R3-I1.01.0100, ukupne vrijednosti 141.670,90 €. Cilj projekta je poboljšanje pristupa uslugama iz djelatnosti epidemiologije na području Brodsko-posavske županije kroz financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine specijalista epidemiologije. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog epidemiologa u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo i time osposobljavanje jednog doktora medicine specijalista epidemiologije koji predstavljaju ciljnu skupinu projekta,

- Specijalizacija iz epidemiologije br.2. u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, oznake NPOO.C5.1.R3-I1.01.0099, ukupne vrijednosti 132.252,04 €. Cilj projekta je poboljšanje pristupa uslugama iz djelatnosti epidemiologije na području Brodsko-posavske županije kroz financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine specijalista epidemiologije. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog epidemiologa u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo i time osposobljavanje jednog doktora medicine specijalista epidemiologije koji predstavljaju ciljnu skupinu projekta,
- Centralno financiranje specijalizacije doktora obiteljske medicine u Domu zdravlja „Dr. Andrija Štampar“ Nova Gradiška. Cilj projekta je poboljšati dostupnost uslugama iz djelatnosti obiteljske medicine na području Brodsko-posavske županije financiranjem specijalističkog usavršavanja zdravstvenog djelatnika, doktora obiteljske medicine te osiguranje ostanka rada specijalista u Domu zdravlja Dr. A. Štampar Nova Gradiška. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog doktora obiteljske medicine u Općoj bolnici „Dr. Josip Benčević“. Ukupna vrijednost projekta iznosi 109.242,58 €.

Provodile su se i ostale aktivnosti koje doprinose ostvarenju Mjera ovog Posebnog cilja:

- Brodsko-posavska županija prijavila je projekt „Socijalni plan Brodsko-posavske županije za razdoblje 2024. – 2026. godine“, ukupne vrijednosti 62.205,00 EUR,
- U veljači 2024. godine započela je IV. faza projekta Zaposlena – pružanje podrške u svakodnevnom životu starijim osobama s područja Grada Slavonskog Broda. Projekt ima za cilj smanjiti rizik od socijalne isključenosti i institucionalizacije za 180 starijih osoba i odraslih osoba s invaliditetom, kroz pružanje usluge podrške i potpore u svakodnevnom životu starijim osobama i osobama s invaliditetom.
- Tijekom 2024. godine Grad Nova Gradiška sufinancirala je troškove stanovanja socijalno ugroženih obitelji, pružena je i jednokratna novčana pomoć socijalno ugroženim obiteljima i umirovljenicima. Za troškove ogrijeva obiteljima utrošeno je 20.706,09 EUR, dok je financiranje ljetovanja osigurano za ukupno 40 djece. Također, dodijeljene su 3 stipendije za učenike i studente prema socijalnom kriteriju.
- U Općini Brodski Stupnik provedene su aktivnosti u sklopu još tri socijalna programa kroz financijsku pomoć udrugama koje pomažu osobama s invaliditetom i Crveni križ.

- Općina Bukovlje snosi troškove ogrjeva korisnicima centra za socijalnu skrb s područja općine. Tijekom 2024. godine mjeru je koristilo 16 korisnika, a za istu je izdvojeno 2.560,00 EUR. Započela je i provedba projekta Zaželi 4 – Ostanimo u zajednici, ukupne vrijednosti 1.200.000,00 EUR. Projektom je zaposleno 25 žena koje posjećuju više od 170 korisnika.
- U Općini Donji Andrijevci isplaćivala su se sredstva troškova stanovanja, jednokratnih pomoći, poklon bonova za Božić i Uskrs. Provodio se i projekt „Zaželi“ te je zaposleno 10 žena u projektu pomoći u kući starijim osobama.
- U Općini Rešetari tijekom 2024. godine isplaćena je jednokratna pomoć za 6 korisnika te je 21 korisnik primio novčanu naknadu za ogrjev.
- Općina Oprisavci je umirovljenicima, korisnicima zajamčene minimalne naknade, nacionalne mirovine i osobama bez primanja starijima od 60 godina osigurala poklon bonove u iznosu 50,00 EUR za Uskrs i 70,00 EUR za Božić. Isplaćeno je 35 jednokratnih novčanih pomoći roditeljima djece s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom trećeg i četvrtog stupnja u iznosu od 300,00 EUR te su isplaćene 3 jednokratne novčane pomoći fizičkim osobama slabijeg imovinskog stanja s područja Općine. Potpisan je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Zaželi 3 u Općini Oprisavci“, u okviru kojeg je zaposleno 10 žena s područja Općine Oprisavci.
- Općina Sikirevci je sukladno programu socijalne skrbi za 2024. godinu te na temelju podnesenih zahtjeva socijalno ugroženim obiteljima i samcima izdala rješenja o jednokratnim financijskim socijalnim pomoćima. Započet je Program Zaželi IV u kojem je zaposleno 18 djelatnica koje brinu o 104 korisnika.
- U Općini Gundinci se tijekom 2024. godine pružala pomoć obiteljima i kućanstvima slabijeg imovinskog stanja, starima, nemoćnima kroz isplatu jednokratnih novčanih pomoći, pomoći za ogrjev, pomoć kroz prehrambene pakete. Provedena je i Mjera Unaprjeđenje tržišta rada, tijekom šest mjeseci u 2024. godini. Program „Zaželi najbolje“ započeo je u travnju 2024. godine, zaposleno je 10 žena koje su skrbile o 60 korisnika.
- U Općini Gornja Vrba nastavilo se s mjerama socijalne skrbi i brige za mlade kroz isplatu jednokratnih pomoći za socijalno ugrožene obitelji, jednokratnih pomoći za novorođenčad, stipendiranje studenata i dr. Također, provodio se projekt Zaželi 3

„Podrška za život u zajednici“, kroz koji je zaposleno 11 žena, a koje se brinu za ukupno 85 korisnika.

- U Općini Okučani provedene su sljedeće aktivnosti koje doprinose ostvarenju Mjera ovog Posebnog cilja: pomoć u kući za starije, nemoćne i bolesne osobe; dodijeljene su jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim skupinama te za novorođenčad; proveden je program stambenog zbrinjavanja za kupnju prve nekretnine mladih obitelji koje žive na području Općine; započela je provedba projekta „Zaželi snaga zajednica“ u trajanju od 36 mjeseci.
- Općina Nova Kapela dodijelila je jednokratnu pomoć stanovnicima slabijeg imovinskog stanja. Također, dodijeljeni su i poklon paketi i pomoći na novorođeno dijete te je sufinanciran smještaj djece u dječje vrtiće.
- Općina Stara Gradiška je osigurala isplatu pomoći socijalno ugroženim pojedincima i obiteljima u obliku jednokratne novčane pomoći i novčane pomoći staračkim kućanstvima, kao i dio naknade za troškove stanovanja koji se odnosi na podmirenje troškova komunalne usluge.
- Općina Gornji Bogićevci osigurala je sredstva za sufinanciranje iznosa roditeljima za dječji vrtić, nabavu radnih materijala za učenike osnovne škole te za prijevoz učenika srednjih škola.
- U Općini Vrpolje je tijekom 2024. godine započela provedba projekta „Zaželi za Vrpolje IV“ – program zapošljavanja žena na području Općine Vrpolje, gdje je na razdoblje od 33 mjeseca zaposleno 15 žena koje brinu o 90 korisnika s područja Općine. Također, dodijeljena je jednokratna subvencija za troškove liječenja i jednokratne novčane pomoći za troškove stanovanja osobama slabijeg imovinskog statusa. Također, isplaćena su sredstva i za ogrjev osobama u nepovoljnom položaju.

7. Ulaganja u kulturu

7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih	361	397	516 (2024.)

7.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 7

Ovaj je posebni cilj usmjeren na očuvanje i daljnje osnaživanje bogate materijalne i nematerijalne kulturne baštine Brodsko-posavske županije putem ulaganja u poboljšanje infrastrukture u kulturi te podržavanja i daljnjeg osnaživanja kulturno umjetničkih programa i rada kulturnih društava.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 7.1. Poticanje ulaganja u infrastrukturu u kulturi*
- *Mjera 7.2. Podrška kulturno umjetničkim programima i radu kulturnih društava*

Na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, a prema područjima djelatnosti NKD-a 2007, u djelatnosti *R Umjetnost, zabava i rekreacija*, u prosincu 2024. godine evidentirano je 516 zaposlenih osoba. Iz navedenog je vidljivo da je premašena ciljna vrijednost pokazatelja ishoda, koja iznosi 397, što je za 119 osoba više u odnosu na ciljnu vrijednost, koja je planirana na razini od 7 godina.

S obzirom na to da je ciljna vrijednost pokazatelja ishoda u Planu razvoja Brodsko-posavske županije iskazana brojčanim iznosom, i ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda je u tabličnom prikazu iskazana na isti način. Sukladno ukupnom broju zaposlenih osoba na području Brodsko-posavske županije (38.394; podaci Državnog zavoda za statistiku, stanje na dan 31.3.2024., za prosinac 2023. godine – zadnji dostupni podaci u trenutku pripreme izvješća) **udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima iznosi 1,34%.**

Tijekom 2024. godine provodile su aktivnosti pripreme i provedbe projekata koje su se odnosile na povećanje ulaganja u infrastrukturu u kulturi. Osobito se ističe provedba projekta „Izgradnja Kulturno-turističkog centra Eko-etno kuće u Vrpolju“ kroz koji će se povećati turistička ponuda na području Brodsko-posavske županije, odnosno u Općini Vrpolje i povećati ulaganja u kulturu. Provedba ovog projekta završila je u siječnju 2024. godine, a njegovom realizacijom ostvaren je doprinos ***Mjeri 7.1. Poticanju ulaganja u infrastrukturu u kulturi.*** Provedbom ovog projekta ostvarena su i izravna i neizravna zapošljavanja, što ima utjecaj i na ostvarenje ciljne vrijednosti pokazatelja ishoda Posebnog cilja.

Također, kao doprinos Mjeri 7.1. Poticanju ulaganja u infrastrukturu u kulturi ističu se i kapitalna ulaganja Brodsko-posavske županije u objekte u kojima se obavljaju djelatnosti u kulturi. Ulaganja u iznosu od 317.173,33 EUR su obuhvatila rekonstrukciju Muzeja Brodskog Posavlja, ulaganja u vjerske objekte, troškove pripreme dokumentacije za prijavu projekta te uređenje i opremanje prostora za potrebe stalnog postava Muzeja Brodskog Posavlja.

8. Razvoj klasičnih grana gospodarstva korištenjem zelene i digitalne tranzicije

8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Poduzeća koja zapošljavaju ICT stručnjake	Novi pokazatelj	50% rast	n/p
Udio inovativnih poduzeća koja su uvela inovacije za dobrobit okoliša	Novi pokazatelj	10% rast	n/p

8.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 8

Osmi po redu, posebni cilj osigurava uvođenje održivog, zelenog i digitalnog poslovanja u sve tradicionalne grane gospodarstva putem privlačenja investicija i promocije Brodsko-posavske županije kao privlačne destinacije za gospodarske subjekte, poticanje informatizacije i digitalizacije poslovanja te poticanje društveno odgovornog poslovanja.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 8.1. Privlačenje investicija i promocija BPŽ - kao privlačne destinacije za gospodarske subjekte*
- *Mjera 8.2. Poticanje informatizacije i digitalizacije poslovanja*
- *Mjera 8.3. Poticanje društveno odgovornog poslovanja*

Podatak o ostvarenoj vrijednosti za pokazatelj ishoda pod nazivom Poduzeća koja zapošljavaju ICT stručnjake nije dostupan. Izvor koji je naveden u Biblioteci pokazatelja (DZS) ne raspolaže podacima o ostvarenju navedenih pokazatelja. **Podaci o istraživanju i razvoju te inovacijama raspoloživi su samo na razini Republike Hrvatske.**

U 2024. godini ovom posebnom cilju doprinijelo se kroz *Mjeru 8.1. Privlačenje investicija i promocija BPŽ-a kao privlačne destinacije za gospodarske subjekte* provedbom aktivnosti ažuriranja podataka o postojećim kapacitetima i infrastrukturi poduzetničkih zona u BPŽ, u

sklopu brošure pod nazivom **Mogućnosti ulaganja u Brodsko-posavsku županiju**, koja je dostupna na sljedećoj poveznici: <https://www.ctr.hr/wp-content/uploads/ctr-2024-mogucnosti-ulaganja-hr.pdf>. Brošura je izrađena u suradnji Brodsko-posavske županije i Centra za razvoj Brodsko-posavske županije.

Kao doprinos *Mjeri 8.2. Poticanje informatizacije i digitalizacije poslovanja*, može se istaknuti prijava 13 projekata za izradu prostornih planova nove generacije putem električnog sustava „ePLANOVI“ sa svrhom olakšavanja, osuvremenjivanja, unificiranja i digitalizacije procedure izrade prostornih planova u Hrvatskoj, omogućavanja uspostave platformi i digitalnih infrastrukturnih servisa za unapređenje pružanja elektroničkih javnih usluga te smanjenja opterećenja građanima, poslovnim subjektima i investitorima. Time će se odgovoriti na izazove u cjelokupnom sustavu prostornog uređenja i graditeljstva i sustavu upravljanja državnom imovinom te ubrzati izdavanje akata za gradnju i realizaciju investicija na svim razinama upravljanja. CTR je pružio savjetodavnu podršku u izradi ovih planova sljedećim korisnicima: Općina Velika Kopanica, Općina Stara Gradiška, Općina Okučani, Općina Podcrkavlje, Općina Staro Petrovo Selo, Općina Bebrina, Općina Klakar, Općina Donji Andrijevci, Općina Slavonski Šamac i Općina Cernik.

Grad Slavonski Brod je tijekom 2024. godine kroz Nacionalni plan za oporavak i otpornost 2021. – 2026. proveo projekt pripreme projektne dokumentacije projekta Objedinjavanje e-usluga Grada Slavonskog Broda za digitalizaciju gradske uprave. Cilj projekta je stvoriti digitalno učinkovit, transparentan i otvoren Grad uvođenjem tehnologije kao potpore boljem odlučivanju i planiranju. Također, izrađena je i projektna dokumentacija u području digitalne transformacije, odnosno digitalizacije poslovanja Grada. Analizirano je trenutno stanje, odnosno poslovanje gradske uprave i postojeći poslovni procesi te su izrađene funkcionalne i tehničke specifikacije programskog rješenja. Grad Slavonski Brod je u prosinci 2024. godine predstavio GITU – pametnu asistenticu koja razgovara s korisnicima. Ovo je prva platforma u Hrvatskoj koja je dostupna na službenoj mrežnoj stranici Grada Slavonskog Broda te omogućava svim korisnicima brzi pristup informacijama i odgovore na pitanja u realnom vremenu.

9. Razvoj bioekonomije

9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u Županije	9,20%	12%	n/p

9.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 9

Ovim se posebnim ciljem potiču ulaganja u razvoj bioekonomije, ulaganja u porast produktivnosti i kvalitete poljoprivrednih proizvoda i razvoj lokalnog tržišta te stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjavanjem i navodnjavanjem.

Bioekonomija je prepoznata u svijetu kao bitan stup ekonomskog razvoja, a svijest o njezinoj važnosti širi se i u RH. Zbog svojih obilježja, prvenstveno bogatstva prirodnim resursima, Brodsko-posavska županija ima velik potencijal za razvoj bioekonomije odnosno za zeleni rast i razvoj te za razvoj zelenog gospodarstva. Ostale komparativne prednosti BPŽ-a u razvoju bioekonomije su povoljna struktura poljoprivrednog zemljišta sa značajnim udjelom gospodarstava s većim poljoprivrednim površinama, pozitivni pomaci poslovanja u poljoprivredi odnosno porast iskoristivosti poljoprivrednih površina, povećanje proizvodnje pojedinih tradicionalnih i netradicionalnih kultura, kao i povećanje interesa i ulaganja u ekološku proizvodnju, uzgoj slatkovodne ribe te intenziviranje navodnjavanja.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. su sljedeće:

- *Mjera 9.1. Poticanje ulaganja u razvoj bioekonomije*
- *Mjera 9.2. Ulaganja u porast produktivnosti i kvalitete poljoprivrednih proizvoda te razvoj lokalnog tržišta*
- *Mjera 9.3. Stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjavanjem i navodnjavanjem*

Iz pokazatelja ishoda pod nazivom Udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP – u Brodsko-posavske županije tijekom 2020. godine ostvarena je vrijednost od 9,20 %. **Budući da podatak BDP-a za 2024. godinu do izrade ovog izvješća nije dostupan za razinu Brodsko-posavske županije, nije moguće iskazati udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u Županije.** Alternativni način praćenja bi mogao biti, nakon uvođenja u Biblioteku pokazatelja Broj projekata iz područja bioekonomije, kao i Udio zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede u ukupnom broju zaposlenih.

Kao doprinos Mjeri 9.1. Poticanje ulaganja u razvoj bioekonomije ističe se i dodjela subvencija od strane **Brodsko-posavske županije** u svrhu poticanja ulaganja, zadržavanja postojećih radnih mjesta i otvaranje novih kroz proširivanje proizvodnih/uslužnih kapaciteta i nabavku opreme u poljoprivrednoj djelatnosti. Tijekom 2024. godine dodijeljeno je 210 potpora za OPG-ove, u vrijednosti 267.600,42 EUR za biljnu i stočarsku proizvodnju, nabavku mehanizacije, istraživačke projekte u poljoprivredi te promociju proizvoda. Dodijeljeno je ukupno 82 potpore za mlade poljoprivrednike u iznosu 115.193,61 EUR te 32 potpore udrugama u poljoprivredi u iznosu od 175.511,64 EUR.

Mjeri 9.2. Ulaganja u porast produktivnosti i kvalitete poljoprivrednih proizvoda te razvoj lokalnog tržišta doprinijelo se kroz značajan projekt izgradnje i opremanja Poljoprivredno-poduzetničkog inkubatora Brodski Stupnik, čija provedba je završena tijekom 2024. godine te predstavlja mjesto na kojem poljoprivrednici mogu prerađivati i skladištiti svoje proizvode. Prostor inkubatora uključuje 3.808,15 m² novoizgrađene i opremljene 2 poduzetničko-proizvodne zgrade, a koje uključuju 10 ureda za najam površine 28 m², konferencijsku i edukacijsku dvoranu, čajne kuhinje te proizvodne prostore za preradu voća i povrća, proizvodnju satnih osnova, čišćenja orašastih plodova te liniju za pranje i sortiranje jabuka. Osim prostora za preradu, Poljoprivredno-poduzetnički inkubator Brodski Stupnik nudi skladišne kapacitete u ULO (Ultra Low Oxygen) hladnjačama kapaciteta 1020 t te regularne komore kapaciteta 90 t.

U tijeku su aktivnosti izrade projektne dokumentacije od strane Brodsko-posavske županije (idejni projekt, elaborat zaštite okoliša, studija izvodivosti) za izgradnju sustava navodnjavanja Biđ, kojima će se doprinijeti **Mjeri 9.3. Stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjavanjem i navodnjavanjem.** Planiranom izgradnjom sustava navodnjavanja na istoku Brodsko-posavske županije obuhvaćeno je 4000 hektara poljoprivredne površine.

10. Intenzivno korištenje obnovljivih izvora energije i podizanje energetske učinkovitosti

10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije	15,87%	20% rast	2,42% rast (2024.)

10.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 10

Posebnim ciljem 10 razvoj Brodsko-posavske županije usmjeren je prema načelima održivog razvoja, korištenju prirodnih resursa i učinkovitom gospodarenju putem porasta energetske učinkovitosti i povećanja korištenja obnovljivih izvora energije. Zahvaljujući svom položaju, Brodsko-posavska županija ima izražen potencijal za korištenje određenih oblika obnovljivih izvora energije. Prednosti Brodsko-posavske županije ogledaju se u povoljnim uvjetima i resursima za korištenje obnovljivih izvora energije (biomasa), dosadašnjem iskustvu i korištenju nacionalnih i programa EU-a za ulaganja i korištenje obnovljivih izvora energije.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 10.1. Porast energetske učinkovitosti*
- *Mjera 10.2. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije*

Tijekom 2024. godine ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije iznosi 18,29%, što je 2,42% više u odnosu na početnu vrijednost, koja je u referentnoj 2020. godini iznosila 15,87%.

Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda odnosi se na područje Elektre Slavonski Brod i Elektre Vinkovci, s obzirom na to da naselja Sikirevci, Slavonski Šamac, Kruševica i Gundinci, pripadaju području Elektre Vinkovci, ali su uvrštene u ostvarenu vrijednost pokazatelja ishoda za cjelokupno područje Brodsko-posavske županije.

Tablica 1.: Pokazatelj ishoda Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za razdoblje 2020. – 2024. godine (Izvor podataka: Elektra Slavonski Brod)

samo DP Sl.Brod	Ukupan broj obnovljivih izvora u pogonu kom	Finalna potrošnja Elektra Sl. Brod kWh	Proizvodnja iz obnovljivih izvora kWh	Udio obnovljivaca u finalnoj potrošnji
2020.	154	345.190.326	56.935.807	16,49%
2021.	188	361.856.975	67.886.293	18,76%
2022.	256	355.296.727	67.636.254	19,04%
2023.	478	375.452.427	91.530.106	24,38%
2024.	772	352.267.709	65.289.135	18,53%
Ukupno		1.790.064.164	349.277.595	19,75%
DP Vinkovci	Ukupan broj obnovljivih izvora u pogonu kom	Finalna potrošnja Elektra Sl. Brod kWh	Proizvodnja iz obnovljivih izvora kWh	Udio obnovljivaca u finalnoj potrošnji
2020.	0	13.639.778	0	0,00%
2021.	7	15.054.404	112.378	0,75%
2022.	15	13.787.659	209.375	1,52%
2023.	29	12.541.713	399.721	3,19%
2024.	31	6.376.240	315.567	4,95%
Ukupno		61.399.794	1.037.041	1,31%
SVE BPŽ	Ukupan broj obnovljivih izvora u pogonu kom	Finalna potrošnja Elektra Sl. Brod kWh	Proizvodnja iz obnovljivih izvora kWh	Udio obnovljivaca u finalnoj potrošnji
2020.	154	358.830.104	56.935.807	15,87%
2021.	195	376.911.379	67.998.671	18,04%
2022.	271	369.084.386	67.845.629	18,38%
2023.	507	387.994.140	91.929.827	23,69%
2024.	803	358.643.949	65.604.702	18,29%
Ukupno		1.851.463.958	350.314.636	19,07%

Tumačenje prethodno navedenih podataka:

- Ukupan broj obnovljivih izvora – broj elektrana i postrojenja za samoopskrbu u pogonu. Elektrane svu proizvedenu energiju isporučuju u mrežu, a postrojenja za samoopskrbu su kupci koji sami proizvode električnu energiju za svoje potrebe, a višak proizvedene energije isporučuju u mrežu.
- Finalna potrošnja – obuhvaća sveukupnu potrošnju električne energije na području Elektre Slavonski Brod izraženu u kWh.
- Proizvodnja iz obnovljivih izvora – proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora u kWh.

Tijekom prethodne godine odvijale su se aktivnosti na provedbi projekta koji se odnosi na podizanje energetske učinkovitosti poput projekata energetskih obnova zgrada:

- Energetska obnova zgrade Biotehničkog odjela Sveučilišta u Slavanskom Brodu; NPOO.C6.1.R1-I1.04 Energetska obnova zgrada javnog sektora, ukupne vrijednosti 841.177,17 EUR.
- Energetska obnova zgrade Kazališno koncertne dvorane Ivana Brlić Mažuranić u Slavanskom Brodu; Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnog dobra, ukupne vrijednosti 1.497.831,57 EUR.
- Energetska obnova Gradske knjižnice Slavonski Brod; Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnog dobra, ukupne vrijednosti 412.358,54 EUR.
- Energetska obnova zgrade Doma zdravlja Nova Gradiška (od 1.1.2025. Dom zdravlja Brodsko-posavske županije); Brodsko-posavska županija je pripremila projektnu dokumentaciju za prijavu na natječaj te je projekt prijavljen. U 2024. godini projekt je još bio u evaluaciji.

Grad Slavonski Brod je tijekom 2024. godine uložio 31.775,64 EUR u obnovljive izvore energije. Sufinancirao je priključak na plinsku mrežu te izradu glavnog elektrotehničkog projekta sunčane elektrane za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju u kućanstvu. Tijekom 2024. godine evidentirani su i troškovi izrade Strategije zelene urbane obnove. Zahvaljujući geotermalnim potencijalima, Grad Slavonski Brod bi umjesto plina kao glavni energent grijanja mogao koristiti toplu vodu iz termalnih izvora, što će imati veliki ekološki doprinos jer se takvim sustavom grijanja smanjuje i količina CO₂. Stoga, Grad Slavonski Brod

se u okviru inicijative European City Facility – EUCF uspješno prijavio na 2. otvoreni Poziv međunarodnog udruženja Energetski gradovi. U sklopu navedenog poziva odabrano je ukupno 25 projekata, a među njima i projekt Grada Slavenskog Broda kojemu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 60.000,00 EUR. Izradom studije procjene geotermalnog potencijala na prostoru Grada Slavenskog Broda definirana je geološka građa i strukturno-tektonski elementi, geotermička i kemijska obilježja voda te su na osnovu tih rezultata izdvojeni objekti na pet lokacija za nastavak istraživanja.

U Općini Vrpolje je tijekom 2024. godine započela izrada projektne dokumentacije za neintegrirane sunčane elektrane Vrpolje snage 6,90 MW_{el}, sukladno sporazumu o suradnji na razvoju projekta Sunčane elektrane Vrpolje između Općine Vrpolje i Hrvatske elektroprivrede (HEP) koja će se graditi u poslovnoj zoni Trnjače u Starim Perkovicima.

11. Daljnji razvoj komunalne, prometne i društvene infrastrukture

11.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Investicije u zaštitu okoliša	859.213,40 kn	30% rast	8436% rast
Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži	55,5%	47%	58,84%

11.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 11

Ovim se posebnim ciljem osigurava uspostava bolje kvalitete javne infrastrukture radi poboljšanja kvalitete života putem ulaganja u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanje otpadnih voda, razvoja cirkularnog gospodarstva i održivog gospodarenja otpadom, ulaganja u cestovni, željeznički i riječni promet, ulaganja u društvenu infrastrukturu te ulaganja u infrastrukturu i dostupnost širokopojasnog Interneta.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 11.1. Ulaganje u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda*
- *Mjera 11.2. Razvoj cirkularnog gospodarstva i održivo gospodarenje otpadom*
- *Mjera 11.3. Ulaganje u cestovni, željeznički i riječni promet*
- *Mjera 11.4. Ulaganje u društvenu infrastrukturu*
- *Mjera 11.5. Ulaganje u infrastrukturu i dostupnost širokopojasnog interneta*

Tijekom 2024. godine provedene su aktivnosti pripreme i provedbe projekata koji su se odnosili na investicije u zaštitu okoliša. Iz pokazatelja ishoda pod nazivom investicije u zaštitu okoliša vidljivo je kako je u razdoblju od 2020. do 2024. godine došlo do porasta investicija u zaštitu okoliša. Početna vrijednost za 2020. godinu je bila 859.213,40 kn (114.037,22 EUR), a ostvarena vrijednost za 2024. godinu je bila 9.734.779,24 EUR, što prikazuje rast od 8436% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja. Podatci koji se odnose na investicije u zaštitu okoliša tijekom 2024. godine, prikupljeni su upitom prema jedinicama lokalne samouprave s područja Brodsko-posavske županije. Ukupan iznos obuhvaća i ulaganja Brodsko-posavske županije u zaštitu okoliša.

Ostvarena vrijednost pokazatelja je u 2024. godini daleko veća od početne vrijednosti te uvelike premašuje ciljnu vrijednost pokazatelja, koja prikazuje povećanje investicija u zaštitu okoliša za 30%. Referentna 2020. godina bila je godina koju je obilježila pandemija virusa covid-19 te značajno smanjenje gospodarskih aktivnosti i ulaganja u većini sektora. Stoga, okolnosti koje su obilježile referentnu 2020. godinu te značajan porast cijena u prethodnih nekoliko godina, opravdavaju navedeni porast ulaganja u zaštitu okoliša.

Neke od investicija u zaštitu okoliša koje su se provodile tijekom 2024. godine na području Brodsko-posavske županije odnose se na:

- Grad Nova Gradiška: Izgradnja vodoopskrbnog cjevovoda naselja Opatovac, Izgradnja vodoopskrbnog cjevovoda u naselju Stara Kapela, Rekonstrukcija postojećeg vodoopskrbnog cjevovoda ovješanjem na nosač preko potoka Šumetlica, Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja sanitarno - fekalnih otpadnih voda naselja Orubica, Odvodnja Dragalić, naselja Mašić, Medari, Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Okučani, Izgradnja sustava prikupljanja i odvodnje otpadnih voda aglomeracije

Okučani, Sanacija deponije komunalnog otpada "Šagulje-Ivik" - izgradnja nove plohe, provedba edukativnih aktivnosti, nabava komunalne opreme i uklanjanje nepropisno odloženog otpada na javnim površinama

- Općina Bebrina: sanacija divljih odlagališta, Ulaganje u sustave vodovoda
- Općina Brodski Stupnik: ulaganja u unaprjeđenje kvalitete zraka, tla i vode. Izgrađeno je 500 metara nove vodovodne mreže kojom je obuhvaćena jedna ulica u Starom Slatiniku.
- Općina Davor: sanacija sa proširenjem odlagališta Baćanska
- Općina Donji Andrijevci: Izgradnja vodoopskrbe u naselju Sredanci (NPOO: prijavitelj Vodovod, partneri Općina Donji Andrijevci i Velika Kopanica), sanacija divljih odlagališta (Donji Andrijevci i Staro Topolje) – projekt završen u 2024. godini
- Općina Dragalić: izgradnja kanalizacijskog sustava odvodnje (sufinanciranje izgradnje kanalizacijskog sustava naselja Mašić i Medari), nabava komunalne opreme (mini linija za sortiranje korisnih sirovina i aparat za sakupljanje ALU, PET i staklene ambalaže), edukacija djece o zaštiti okoliša.
- Općina Gornja Vrba: ulaganje u sustave vodovoda, odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda (produžetak sustava odvodnje),
- Općina Stara Gradiška: izgradnja priključaka na kanalizacijsku mrežu, sanacija divljih odlagališta, sanacija zemljišta (bivša mazutana), nabava komunalne opreme i uređaja (rotaciono sito), nabava komunalne opreme i uređaja (kontejner za dezinfekciju i kompostiranje), plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu.

Početna vrijednost pokazatelja koji se odnosi na **smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži** u 2020. godini je bila 55,5% gubitaka u vodovodnoj mreži na području Brodsko-posavske županije. Opskrbljivači vode su Vodovod Slavonski Brod za Slavonski Brod i područje u okolici Slavanskog Broda dok je za grad Novu Gradišku i područje u okolici Nove Gradiške zadužen Vodovod Zapadne Slavonije. Sukladno podacima o gubicima u vodoopskrbnoj mreži i investicijama za smanjenje gubitaka u vodoopskrbnoj mreži, za područje koje vodom opskrbljuje Vodovod Slavonski Brod, udio gubitaka u vodoopskrbnoj mreži u 2024. godini iznosio **58,84%, što prikazuje rast od 3,34% u odnosu na referentnu 2020. godinu.** Vodovod Zapadna Slavonija svoje podatke nije dostavio.

Tijekom 2024. godine su utvrđene i provedene interventne mjere za smanjenje gubitaka u vodoopskrbnom sustavu Slavonski Brod u iznosu od 99.882,74 EUR.

U Gradu Nova Gradiška izgrađen je sustav javne vodoopskrbe i odvodnje u Strossmayerovoj ulici, izgrađeno je 100m vodoopskrbnog cjevovoda i 70m kanalizacijskog cjevovoda, provedena je rekonstrukcija postojećeg vodoopskrbnog cjevovoda ovješanjem na nosač preko potoka Šumetlica. Izgrađen je vodovod i kanalizacija u Gajevoj ulici (faza 1).

Kroz ove aktivnosti pridonijelo se ***Mjeri 11.1. Ulaganje u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda.***

Mjeri 11.2. Razvoj cirkularnog gospodarstva i održivo gospodarenje otpadom doprinijelo se kroz aktivnosti na projektu RCGO Šagulje. Od dokumentacije je do kraja 2024. ishodoeno sljedeće: lokacijska dozvola za Centar, studija izvedivosti, građevinske dozvole za pet pretovarnih stanica (Požega, Pakrac, Kutina, Novska i Slavonski Brod), izrađena je dokumentacija o nabavi za sve usluge i radove na izgradnji RCGO Šagulje i pretovarnih stanica. Zbog kompleksnosti projekta Cent Šagulje izgrađuje se u fazama, a u 2024. godini u provedbi je projekt RCGO Šagulje – fotonaponska elektrana (izrada projektno-tehničke dokumentacije, vrijednost projekta 201.075,05 EUR. Također, krajem 2024. godine Centru je dodijeljena Odluka o financiranju za projekt Izgradnja pretovarnih stanica na obuhvatu RCGO Šagulje – 12.855.092,91 EUR.

Grad Slavonski Brod je tijekom 2024. godine uložio 20.150,00 EUR za modernizaciju deponije otpada. Od strane Grada Slavanskog Broda prijavljen je projektni prijedlog na Javni poziv „Izgradnja i/ili opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog otpadnog papira, kartona, metala, plastike i drugih materijala“, koji je pozitivno ocijenjen. Tijekom 2024. godine provedena je javna nabava te je sukladno Odluci o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja sklopljen ugovor o izvođenju radova. U tijeku je i projekt izgradnje građevine namijenjene sakupljanju i obradi komunalnog otpada – kompostane.

U Gradu Nova Gradiška sufinancirana je nabava komunalne opreme – mini sortirne linije za sortiranje korisnih sirovina i raznih spremnika za odvojeno prikupljanje otpada, 1 balirka, 1 kontejner za kompostiranje, 1 rotaciono sito, kante 30l i kontejner 770l. Također, izvršeni su potrebni geodetski radovi te je sačinjena nova projekcija preostalog kapaciteta odlagališta. Izdana je građevinska dozvola za sanaciju s nastavkom odlaganja neopasnog otpada i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada „Šagulje – Ivik“.

U Općini Bukovlje nastavljene su aktivnosti podijele kanti za odvojeno sakupljanje papira i plastike. Također, Općina je plaćala naknadu za korištenje odlagališta otpada te je na to utrošeno 5.713,41 EUR.

U Općini Rešetari tijekom 2024. godine sanirana su 2 ilegalna odlagališta – u Adžamovcima i Gunjavcima. Ishođena je građevinska dozvola za reciklažno dvorište za građevinski otpad. Nabavljeni su spremnici za odvijeno prikupljanje otpada (1.100 komada spremnika za biootpad i 1.100 trodjelnih unutarnjih kanti). Prikupljeno je 120t odvojenog opada koji je odložen na reciklažno dvorište u Rešetarima.

U Općini Donji Andrijevcu izvršena je sanacija dva divlja odlagališta, čime su poboljšani uvjeti za očuvanje okoliša i kvalitete života na području Općine.

Kao doprinos Mjeri 11.3. Ulaganje u cestovni, željeznički i riječni promet ističe se rekonstrukcija nerazvrstanih cesta te uređenje šetnice uz potok Šumetlicu u Gradu Nova Gradiška. Također, izdana je i građevinska dozvola za gradnju pješačke staze u naselju Prvča, istok. Također, u tijeku je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa s ciljem realizacije rasvjete mosta preko Save te su odrađene daljnje aktivnosti vezane uz izgradnju i modernizaciju javne rasvjete kao i pametno upravljanje istom na području Grada Slavenskog Broda.

U Općini Brodski Stupnik izgrađeno je 600 metara nove pješačke staze u Starom Slatiniku. Krajem 2024. godine odobrena su sredstva za izgradnju novih 4000 metara pješačko-biciklističke staze u naseljima Stari Slatinik i Brodski Stupnik.

Općina Bukovlje je tijekom 2024. godine nastavila ulaganja na modernizaciji i izgradnji pješačkih staza u naseljima Bukovlje i Vranovci. Asfaltiran je jedan dio ulice Igrač u Bukovlju dužine 437 metara.

U Općini Gornja Vrba asfaltiran je kolnik u Ulici blaženog Alojzija Stepinca u naselju Gornja Vrba, čime se smanjio broj neasfaltiranih ulica na području Općine, koje se planiraju asfaltirati u narednom razdoblju. Izvedeni su radovi saniranja pješačkih staza u Donjoj Vrbi u ukupnoj duljini 550 metara. Osim toga izrađen je projekt izgradnje biciklističke staze D. Vrba – Slavonski Brod te je ishoda građevinska dozvola za izgradnju.

Općina Gundinci održavala je nerazvrstane ceste, poljske puteve i pješačke staze. Održavana je javna rasvjeta, javne površine, pješačke staze, poljski putevi.

U Općini Gornji Bogićevci izrađena je projektna dokumentacija za izgradnju mosta Draževac.

Na području Općine Donji Andrijevci provedena su redovna održavanja komunalne infrastrukture, rekonstruirana je je staza kroz groblje u Donjim Andrijevcima te dovršen drugi dio staze na groblju u Novom Topolju. Provodilo se redovno i izvanredno održavanje nerazvrstanih cesta te je prijavljen i proveden projekt Izgradnja javne rasvjete u naselju Sredanci, 2. faza. Također, u provedbi je tijekom 2024. godine bio i projekt „Rekonstrukcija traktorskih putova u šumske ceste u G.J. Istočne trnjanske šume“, ukupne vrijednosti 870.970,66 EUR.

U Općini Nova Kapela tijekom 2024. godine rekonstruiran je dio ulice kralja Tomislava u Novoj Kapeli, završena je izgradnja ceste i komunalne infrastrukture do unutar prostora industrijske zone u dužini 300 metara. U Batrini u parku postavljena je nova javna rasvjeta te je obnovljena javna rasvjeta u parku Nova Kapela.

Općina Okučani prijavila je projekt pod nazivom „Modernizacija javne rasvjete Okučani“ na Poziv MRRFEU Program održivog razvoja lokalne zajednice. Vrijednost projekta iznosi 85.603,75 EUR.

Općina Oprisavci je tijekom 2024. godine prijavila projekte pod nazivom „Završetak izgradnje pješačke staze u Savskoj ulici u Oprisavcima“ i „Izgradnja pješačke staze u Novom Gradu“. Također, izrađena je i projektna dokumentacija za projekt rekonstrukcije i modernizacije cestovnog kolnika u naselju Oprisavci te je isti prijavljen na natječaj za provedbu intervencije 73.13 Programa ruralnog razvoja.

U Općini Vrpolje završeno je izvođenje radova na rekonstrukciji pješačke staze u Ulici Luke Klaića u Starim Perkovicima (lijeva i desna strana) u Ulici Matije Gupca u Starim Perkovicima (lijeva strana) te je izrađena projektna dokumentacija za rekonstrukciju dijela pješačke staze u ulici hrvatskih branitelja u Čajkovcima. Također, završen je postupak rekonstrukcije nerazvrstane ceste u Grobljanskoj ulici u Čajkovcima.

U Općini Slavonski Šamac dodijeljena su sredstva za projekt sanacije cestovnog kolnika u Novoj ulici u Slavonskom Šamcu.

Općina Velika Kopanica prijavila je projekt pod nazivom „Izgradnja prilazne ceste s parkiralištem u Velikoj Kopanici“ na poziv MRRFEU Program održivog razvoja lokalne zajednice, ukupne vrijednosti 109.867,00 EUR.

U Općini Okučani završena je izgradnja pješačko-biciklističke staze s drvoredom kroz naselje Okučani ulicom kardinala Alojzija. Završena je rekonstrukcija nerazvrstane ceste u naselju Rogolji, dok su radovi na rekonstrukciji kolnika nerazvrstane ceste u naselju Lještani u tijeku. U tijeku su i radovi na izgradnji aglomeracije Okučani (izgradnja kanalizacijske mreže i pročistača otpadnih voda).

Mjeri 11.4. Ulaganje u društvenu infrastrukturu doprinijelo se kroz kapitalne projekte Grada Nova Gradiška, a to su „Uređenje dječjeg igrališta u vrtiću Maslačak“ i „Uređenje Gradske knjižnice u zgradi bivše Name“. Uređena su i dva sportska terena: rekonstrukcija atletske staze i Rekonstrukcija tribina, izgradnja nadstrešnice tribina i rasvjete NK „Sloga“.

Završena je i provedba projekta pod nazivom Rekonstrukcija malonogometnog igrališta, čiji je prijavitelj Brodsko-posavska županija. Projekt je financiran sredstvima Ministarstva turizma i sporta kroz natječaj za sufinanciranje izgradnje, građevinskog zahvata i opremanja sportskih građevina. Vrijednost projekta iznosi 40.891,74 EUR.

U Gradu Slavonskom Brodu izgrađen je mjesni dom u Naselju Josip Rimac, ukupne površine 571,02 m². Također, dovršeni su i radovi rekonstrukcije na zgradi mjesnih domova Mali Pariz i Andrija Hebrang (Osječka ulica), a kraju uskoro se očekuje i završetak rekonstrukcije mjesnog doma u naselju Jelas. Radovi na rekonstrukciji mjesnog doma u Podvinju započeli su krajem 2024. godine. Također, navedenoj mjeri doprinijelo se i kroz projekte obnove i izgradnje sportsko-rekreacijske infrastrukture na području Grada Slavanskog Broda, od kojih se posebno ističe projekt izgradnje i rekonstrukcije južne tribine, dok se njezin zapadni dio planira izgraditi u sljedećim izvještajnim razdobljima. Tijekom 2024. godine u tijeku su bili poslovi izvođenja radova rekonstrukcije sportskih terena na Stadionu uz Savu. Nastavljena su ulaganja u SRC

Vijuš, a najveći dio se odnosi na izgradnju vanjskih bazena unutar postojećeg bazenskog kompleksa, a isti su otvoreni u 2024. godini tijekom ljetne sezone.

Općina Bukovlje je tijekom 2024. godine ulagala u održavanje i obnovu dječjih igrališta u svima naseljima na području Općine. Dovršena je izgradnja malonogometnog igrališta u Firovom kraju u koje je tijekom protekle godine uloženo 78.174,66 EUR. Izvršena su i ulaganja u boćalište u Firovom kraju. Također, 2024. godine potpisan je ugovor vrijedan 31.116,26 EUR za izgradnju outdoor fitness parka u Vranovcima, koji je gotovo u potpunosti dovršen. Općina je ulagala u održavanje pet društvenih domova u pet općinskih naselja, a dovršena je i dokumentacija za rekonstrukciju društvenog doma u Vranovcima.

U Općini Rešetari uređena su četiri društvena doma, u Zapolju, Drežniku, Adžamovcima, Gunjavcima.

Općina Donji Andrijeveci ulagala je u izgradnju dječjeg vrtića.

Općina Brodski Stupnik je prijavila na natječaj sportski objekt u Starom Slatiniku, a značajnije aktivnosti se očekuju tijekom 2025. godine. Općina je poticala redovan rad i ostale aktivnosti 6 sportskih udruga koje djeluju na području Općine.

U Općini Nova Kapela, u Veseloj šumi, izgrađeno je nogometno i odbojkaško igralište te je postavljen mini zip-line.

U Općini Gundinci je tijekom 2024. godine društveni dom stavljen u funkciju te je održavana i opremljena zgrada Općine. Osiguran je redovan rad udruga u kulturi kroz financiranje projekata i programa koji se provode na području Općine, kao i redovan rad sportskih udruga. Ograđeno je malonogometno igralište s umjetnom travom.

U Općini Slavonski Šamac završena je provedba projekta pod nazivom Izgradnja društvenog doma u Slavonskom Šamcu. Projekt je financiran sredstvima MRRFEU iz Programa podrške gospodarskoj revitalizaciji Slavonije, Baranje, Srijema, u iznosu 779.573,26 EUR. Također, tijekom 2024. godine ugovorena su i sredstva za projekt obnove društvenog doma u Kruševici.

Općina Vrpolje prijavila je projekt pod nazivom „Rekonstrukcija i dogradnja građevine javne (sportske) namjene i uređenje nogometnih igrališta“ na Poziv Ministarstva turizma za

sufinanciranje izgradnje, održavanja, opremanja i rekonstrukcije sportskih građevina. Vrijednost projekta iznosi 737.890,19 EUR.

U Općini Gornja Vrba završena je izgradnja rasvjete na nogometnom igralištu u naselju Gornja Vrba te se nastavilo s izgradnjom tribine na nogometnom igralištu u Donjoj Vrbi, što će potaknuti razvoj nogometa i sportskih aktivnosti u Gornjoj Vrbi kroz veću iskoristivost nogometnog terena.

Općina Gornji Bogićevci je tijekom 2024. godine kontinuirano ulagala u održavanje postojećih objekata – dom Smrtić, Trnava, Gornji Bogićevci. Također, izvršeno je i ulaganje u izgradnju i uređenje doma Kosovac.

Općina Vrpolje u 2024. godini završila je 1. fazu projekta „Rekonstrukcija, dogradnje i opremanja sportsko rekreacijskog objekta na nogometnom igralištu u Vrpolju“.

U Općini Oprisavci tijekom 2024. godine sklopljen je ugovor s izvođačem radova za projekt izgradnje Društvenog doma u Stružanima – III faza. Prijavljen je projekt za vanjsko fitness igralište te su izvedeni pripremni i zemljani radovi za postavljanje sprava za dječje igralište u školskom dvorištu u Oprisavcima i radovi za betonsko igralište ispred Društvenog doma u Oprisavcima.

12. Jačanje upravljanja razvojem

12.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Ugovorena sredstva fondova EU u BDP-u županije	20%	100% rast	n/p

12.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 12

Ovim se posebnim ciljem osigurava razvoj učinkovitog i djelotvornog pravosuđa, javne uprave i upravljanja državnom imovinom kao i omogućavanje kvalitetnog življenja kroz jačanje suradnje dionika u upravljanju razvojem, porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi te jačanje organizacija civilnog društva na području Županije.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 12.1. Jačanje suradnje dionika u upravljanju razvojem*
- *Mjera 12.2. Porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi na korist građana*
- *Mjera 12.3. Jačanje organizacija civilnog društva*

Za potrebe izvještavanja o ostvarenoj vrijednosti ovog pokazatelja ishoda, CTR je svim jedinicama lokalne samouprave s područja BPŽ uputio upit vezano uz iznos ugovorenih sredstva fondova EU u BDP-u županije za 2024. godinu. Pojedine JLS su uz iznos ugovorenih sredstva fondova EU dostavile i iznos ugovorenih nacionalnih sredstava te je i taj podatak uvršten u predmetno izvješće.

Ukupan iznos ugovornih EU i nacionalnih sredstava, sukladno dobivenim podacima, iskazan je u tabličnom prikazu u nastavku.

Međutim, podatak o visini BDP-a Brodsko-posavske županije **nije dostupan**, tako da nije bilo moguće izračunati udio ugovorenih sredstava fondova EU u BDP-u županije što definirani pokazatelj zahtjeva.

Tablica 2. Prikaz ugovorenih EU i nacionalnih sredstava u 2024. godini na području Brodsko-posavske županije

R.br.	JLP(R)S	Iznos (EUR)	Naziv projekta
1.	BPŽ	3.417.859,67 €	- S osmijehom u školu 7 - Čardak na Gajni - ekološko-digitalni pogled u prirodu - Povećanje obrazovnog standarda osnovne škole unaprjeđenjem kvalitete društvene i socijalne infrastrukture i energetske uštede koja pridonosi održivom razvoju brdsko-planinskog područja - Socijalni plan Brodsko-posavske županije za razdoblje 2024. - 2026.
2.	Sveučilište u SB	841.177,12 €	- Energetska obnova Biotehničkog odjela Sveučilišta u Slavonskom Brodu
3.	JU Natura Slavonica	149.673,67 €	- Sanacija objekta u Natura 2000 područjima Brodsko-posavske županije - Američki došljaci
4.	Grad Slavonski Brod	13.190.617,26 €	- Rekonstrukcija i opremanje DV „Sokol“ - Dogradnja i opremanje DV „Pčelica“ - Dogradnja i opremanje DV „Kosjenka“ - Rekonstrukcija i dogradnja građevine OŠ Đuro Pilar u Slavonskom Brodu - Rekonstrukcija i dogradnja građevine PŠ Kolonija OŠ Đuro Pilar u Slavonskom Brodu - Izgradnja mreže biciklističke infrastrukture na području grada Slavonskog Broda – faza II - „Zaposlena“ faza IV – pružanje podrške u svakodnevnom životu starijim osobama s područja grada Slavonskog Broda - Helping, faza VII - projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama u Slavonskom Brodu - Izrada Strategije razvoja Urbanog područja Slavonski Brod za financijsko razdoblje 2021.-2027.

			- Energetska obnova Gradske knjižnice Slavonski Brod.
5.	Grad Nova Gradiška	1.875.788,00 €	- Grad Nova Gradiška, Projekt "Zaželi, podrži, pomozi - 1.485.000,00 € - CEKOM - AI-WELD (Advancing Innovations for Welding through Artificial Intelligence Across Borders) provodi se u okviru programa Interreg VI-A IPA CBC Hrvatska-Srbija - 390.788,00 €
6.	Općina Bebrina		
7.	Općina Brodski Stupnik	1.255.814,70 €	- Izgradnja biciklističko-pješačkih staza u naseljima Brodski Stupnik i Stari Slatinik - Izmjene i dopune prostornog plana Općine Brodski Stupnik - Mobilno reciklažno dvorište za očuvanje okoliša općine Brodski Stupnik.
8.	Općina Bukovlje	1.200.000,00 €	- Program Zaželi (Ostanimo u zajednici) - prevencija institucionalizacije - Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027.
9.	Općina Cernik	563.609,43 €	- Program Zaželi: 251.183,49 eura - Nabava komunalne opreme: 23.600,00 eura - Razvoj pametnih i održivih rješenja: 23.221,00 eura - Izgradnja Franjevačkog trga u Cerniku: 6.075,00 eura - Poljoprivredno poduzetnički inkubator: 259.529,94 eura
10.	Općina Davor	28.000,00 €	- III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenje Općine Davor
11.	Općina Donji Andrijevi	3.795.759,55 €	- Izgradnja dječjeg vrtića u Donjim Andrijevcima (7.4.1.), - Izgradnja šumskih cesta u traktorske puteve istočne trnjanske šume (4.3.3.), - Izgradnja biciklističkih i pješačkih staza u naselju Donji Andrijevi, - Sufinanciranju provedbe EU fondova - izgradnja vrtića, - Projekt Zaželi, - NPOO izmjene i dopune prostornog plana općine Donji Andrijevi
12.	Općina Dragalić	0,00 €	-

13.	Općina Garčin	0,00 €	-
14.	Općina Gornja Vrba	1.626.000,00 €	- „Zaželi 3 – Podrška za život u zajednici“ – - „Izgradnja biciklističke staze Donja Vrba – Slavonski Brod“ - Izrada IV. izmjene i dopune prostornog plana uređenja Općine Gornja Vrba nove generacije - Izrada 2. izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Gornja Vrba
15.	Općina Gornji Bogićevci	0,00 €	-
16.	Općina Gundinci		
17.	Općina Klakar	675.000,00 €	- Snaga zajednice, ESF+
18.	Općina Nova Kapela		
19.	Općina Okučani	1.237.500,00 €	- Program Zaželi - Snaga zajednice
20.	Općina Oprisavci	1.271.824,55 €	- Zaželi 3 u Općini Oprisavci – ESF + - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj- Natječaj za tip operacije 4.3.3 Ulaganje u šumsku infrastrukturu – Rekonstrukcija traktorskih puteva u šumske ceste gospodarska jedinica „Zapadne trnjanske šume“ - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj- Natječaj za tip operacije 4.3.3. Ulaganje u šumsku infrastrukturu – Rekonstrukcija traktorskih puteva u šumske ceste gospodarska jedinica „Zapadne trnjanske šume“ - eplanovi – „Prostorni plan uređenja Općine Oprisavci“
21.	Općina Oriovac	1.515.000,00 €	- "Dobro je činiti dobro" - Projekt VII. Izmjene i dopune Prostornog plana Općine Oriovac – prostorni plan nove generacije

22.	Općina Podcrkavlje		
23.	Općina Rešetari		
24.	Općina Sibinj	990.000,00 €	- „Pomaži, osnaži, uključi“
25.	Općina Sikirevci	1.032.861,52 €	- "Izgradnja pristupne ceste poduzetničkoj zoni Sikirevci - Faza II." - "Pojačano održavanje Ulice kardinala Alojzija Stepinca-odvojak Mrsulja" - "Grobljanska kapelica Srca Isusova" - "Etno kuća Sikirevci - kušaonica domaćih proizvoda" - "ePlan Sikirevci" - "Strategija zelene urbane obnove Općine Sikirevci" - Zaželi "ZA žene, ZA zajednicu"4
26.	Općina Slavonski Šamac	229.346,00 €	- Rekonstrukcija i opremanje zgrade za potrebe predškolskog odgoja u Slavonskom Šamcu
27.	Općina Stara Gradiška	116.000,00 €	- MRRFEU, projekt: Vanjsko uređenje groblja u naselju Gređani, - MRRFEU, projekt: Izgradnja autobusnog stajališta i sadnja drvoreda u naselju Stara Gradiška - Ulica Ljudevita Posavskog, - Ministarstvo prostornoga graditeljstva i državne imovine, projekt: Uređenje okoliša Doma kulture sa spomen zidom (faza II) - Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, projekt: Uređenje parka na Trgu hrvatskih branitelja u Staroj Gradiški.
28.	Općina Staro Petrovo Selo		
29.	Općina Velika Kopanica	609.922,96 €	- Izgradnja vrtića - Izgradnja ulice Vladimira Nazora - Zaželi u 2024.
30.	Općina Vrbje		

31.	Općina Vrpolje	30.000,00 €	- Izmjene i dopune Prostornog plana Općine Vrpolje
UKUPNO		35.651.754,43 €	

Kroz izradu kratkoročnih strateških dokumenata odnosno Provedbenih programa koji su usklađeni s krovnim strateškim dokumentima te izvještavanje o provedbi istih u 2024. godini, doprinijelo se Mjeri 12.1. Jačanju suradnje dionika u upravljanju razvojem.

Kao doprinos Mjeri 12.1. ističe se i pružanje savjetodavne podrške CTR-a u pripremi i provedbi projekata Osnivača, JLS-ova, javnih ustanova, odnosno javnopravnih tijela s područja Brodsko-posavske županije. Pružena je pomoć u pripremi 39 projekata i provedbi 20 projekata, za ukupno 20 korisnika. Ukupna vrijednost projekata koji su prijavljeni u 2024. godini je 11.983.212 €, dok je ukupna vrijednost projekata koji su bili u provedbi u 2024. godini 18.413.421,27 €.

U doprinosu *Mjeri 12.2. Porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi* na korist građana ističu se edukacije djelatnika javnopravnih tijela.

CTR je i u 2024. godini nastavio ulagati u stručno usavršavanje svih djelatnika. Kako bi unaprijedili svoja znanja potrebna za rad, djelatnici su sudjelovali na edukacijama vezanim uz regionalni razvoj u RH – razvojna tranzicija Slavonije, jačanje strateškog planiranja na regionalnoj i lokalnoj razini u RH, unaprjeđenje prezentacijskih vještina te su tijekom prethodne godine sudjelovali i na različitim informativnim radionicama, seminarima, stručnim skupovima, radnim skupinama, forumima dijeljenja znanja i sl. U Općini Vrpolje kroz edukacije su se usavršavali djelatnici Jedinog upravnog odjela u svrhu efikasnijeg obavljanja radnih zadataka putem cjeloživotnog obrazovanja. U Općini Gundinci su provedene 4 edukacije sa svrhom profesionalnog usavršavanja djelatnika Općine. U Općini Gornji Bogićevci su dva djelatnika sudjelovala na edukacijama koje su im pomogle u izvršavanju svakodnevnih poslova. Općina Donji Andrijevići je također tijekom 2024. godine financirala stručno usavršavanje, odnosno edukacije djelatnika. U Općini Rešetari su na dodatnim stručnim seminarima i edukacijama sudjelovala 4 djelatnika Jedinog upravnog odjela Općine Rešetari.

Tijekom 2024. godine Brodsko-posavska županija raspisala je Javni natječaj za organizacije civilnog društva, udruge proizašle iz Domovinskog rata, na koji se prijavilo 27 udruga, čiji su programi/aktivnosti sufinancirani u iznosu 76.085,00 EUR te su uspješno provedeni. Na javni natječaj za udruge umirovljenika prijavilo se 14 udruga, čiji su programi/aktivnosti sufinancirani u iznosu 19.360,00 EUR.

Također, JLS-ovi s područja Brodsko-posavske županije sufinancirali su određenim iznosima aktivnosti udruga koje djeluju na području iste JLS.

Navedenim aktivnostima doprinijelo se *Mjeri 12.3. Jačanje organizacija civilnog društva.*

13. Razvoj potpomognutih područja ITU

13.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	91.331	105.030	83.846 (2023.)

13.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 13

Posebni cilj 13 osigurava ravnomjeran razvoj svih dijelova BPŽ-a putem poticanja intervencija u potpomognutim područjima te kroz poticanje integriranih teritorijalnih ulaganja.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. su sljedeće:

- *Mjera 13.1. Poticanje intervencija u potpomognutim područjima*
- *Mjera 13.2. Poticanje integriranih teritorijalnih ulaganja*

Prilikom izrade Godišnjeg izvješća, podatak o procijenjenom broj stanovništva na području Brodsko-posavske županije u 2024. godini nije dostupan. Službeni podaci koji su objavljeni od

strane DZS-a, prikazuju broj stanovništva na dan 31. prosinca 2023. godine i odnose se na 2023. godinu, stoga se ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda koja je prikazana u tablici odnosi na 2023. godinu, s obzirom na nedostupnost podatka u trenutku pripreme Izvješća. U odnosu na polazišnu vrijednost (2018. godina), smanjio se broj stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja za 8,19%. Područje s integriranim strategijama urbanog razvoja obuhvaća Grad Slavonski Brod, općine Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Donji Andrijevići, Garčin, Gornja Vrba, Klakar, Nova Kapela, Oriovac, Podcrkavlje i Sibiņ.

Iako je 2021. godine urbano područje Grada Slavanskog Broda prošireno za dvije općine, a to su Nova Kapela i Oriovac, **u 2023. godini je zabilježena tendencija pada stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, radi povećanja iseljavanja stanovništva Brodsko-posavske županije.** Početnu i ostvarenu vrijednost pokazatelja ishoda obuhvaća isto teritorijalno područje.

U odnosu na procijenjeni broj stanovništva na području Brodsko-posavske županije na dan 31.12.2023. godine (127.019, Izvor DZS), stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, čini 66% ukupnog stanovništva Brodsko-posavske županije.

14. Jačanje spremnosti na okolišne i sigurnosne izazove

14.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Broj požara na 10.000 stanovnika	8,41	4	14,30 (2024.)

14.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 14

Posebni cilj 14 treba osigurati pravovremenu reakciju na okolišne i sigurnosne izazove koji stoje pred BPŽ-om putem unapređenja sustava zaštite od elementarnih nepogoda, jačanja otpornosti na klimatske promjene te unapređenja kvalitete zraka, tla i vode.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 14.1. Unapređenje sustava zaštite od elementarnih nepogoda*
- *Mjera 14.2. Jačanje otpornosti na klimatske promjene*
- *Mjera 14.3. Unapređenje kvalitete zraka, tla i vode*

Prema Izvješću o stanju sigurnosti Policijske uprave Brodsko-posavske, tijekom 2024. godine evidentirano je 182 požara od kojih je 85 na otvorenom prostoru, 62 na građevinskim objektima i 35 na prometnim sredstvima. U odnosu na 2023. godinu požara je više za 7 ili 4%.

S obzirom na to da je 2020. godina bila godina koju je obilježio „lockdown“ uzrokovan pandemijom virusa COVID-19, na razini cjelokupne RH pa tako i na razini Brodsko-posavske županije, uvelike su bile smanjene gospodarske aktivnosti te je u skladu s tim i broj požara bio manji u odnosu razdoblje provedbe ovog strateškog dokumenta. Iz navedenog razloga se broj požara na 10.000 stanovnika u odnosu na početnu vrijednost povećao te iznosi 14,30 požara na 10.000 stanovnika. Također, povećanje broja požara može se povezati s utjecajem klimatskih promjena.

Brodsko-posavska županije je tijekom 2024. godine dodijelila ukupno 14 potpora DVD-ima za kupnju vatrogasne opreme i 3 potpore DVD-ima za obilježavanje važnih obljetnica, u iznosu od 54.199,96 EUR.

Općina Stara Gradiška je tijekom prethodne godine izradila Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu.

Općina Bukovlje je tijekom 2024. godine dodijelila sredstva za sedam udruga koje promiču kulturu i sport u ukupnom iznosu 21.812,90 EUR. U Općini Donji Andrijević tijekom 2024. godine isplaćena su sredstva udrugama koje provode aktivnost od interesa za građane. Također, izvršeno je financiranje DVD-a, a sredstva su isplaćena sukladno Zakonu o vatrogastvu. U Općini Gundinci osiguran je redovan rad sustava zaštite i spašavanja, kvalitetno je opremljeno dobrovoljno vatrogasno društvo te su provedene mjere osposobljavanja.

Zaključak

Temeljem prikupljenih podataka o odabranim pokazateljima ishoda kojima se dokazuje napredak u realizaciji posebnih ciljeva Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine za 2024. godinu, kao i podataka o aktivnostima koje su doprinosile razvoju Brodsko-posavske županije tijekom 2024. godine, vidljivo je sljedeće:

- Prema podacima dobivenim od Porezne uprave Područni ured Slavonski Brod ukupan broj aktivnih poduzeća u 2024. godini iznosio je 4324 poduzeća za cjelokupno područje Brodsko-posavske županije, od čega je: 3018 mikro poduzeća (637 Nova Gradiška, 2381 Slavonski Brod), 1182 malih poduzeća (248 Nova Gradiška, 974 Slavonski Brod), 33 srednjih poduzeća (7 Nova Gradiška, 26 Slavonski Brod), 51 velikih poduzeća (14 Nova Gradiška, 37 Slavonski Brod), Udio malih i srednjih poduzeća odnosno MSP-ova u ukupnom broju aktivnih poduzeća (podatak uključuje i mikro poduzeća), u 2024. godini iznosi 98,82%, iz čega se vidi smanjenje udjela malih i srednjih poduzeća od 0,95% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja ishoda koja je u referentnoj godini 2020. iznosila 99,77%.
- Početna vrijednost za broj radno aktivnog stanovništva na razini BPŽ za referentnu 2020. godinu je 50.964 osobe, a vrijednost broja radno aktivnog stanovništva za razinu BPŽ u prosincu 2024. godine je 53.666 osoba, što govori o porastu radno aktivnog stanovništva za 5,30%. Također, stopa registrirane nezaposlenosti 2020. godine za područje BPŽ bila 13,8%, a u prosincu 2024. godine 7,5%, što prikazuje smanjenje stope registriranih nezaposlenih osoba za 6,3%,
- na razini područja Brodsko-posavske županije provedene su aktivnosti koje su se odnosile na kvalitetan razvoj obrazovanja i znanosti, a koje uključuju projekte ulaganja u infrastrukturu i *soft projekte* (ulaganja na poboljšanju uvjeta i vještina, kao i rješavanju društvenih problema),
- zabilježeno je 85.048 noćenja što ukazuje na rast od 31,99% u odnosu rekordnu 2019. godinu, odnosno premašena je ciljna vrijednost pokazatelja za 16,99%,
- na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije, prema dostupnim podacima, isplaćeno 713.670,04 EUR potpora za novorođenu djecu. Ciljana vrijednost pokazatelja ishoda obuhvaća iznos isplaćenih potpora u ukupno 28 jedinica lokalne samouprave s područja Brodsko-posavske županije (26 općina i 2 grada), a ostvarena vrijednost

isplaćenih potpora u 2024. godini, sukladno dostavljenim podacima, je za 33,02% veća u odnosu na iznos isplaćenih potpora u referentnoj 2020. godini. S obzirom na to da nisu sve jedinice lokalne samouprave dostavile traženi podatak, može se zaključiti da podatak za 2024. godinu nije potpun, odnosno da je postotak rasta veći od prikazanog.

- pokazatelj ishoda pod nazivom Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“, tijekom 2024. godine ostvaren je u vrijednosti od 16.751.546,21 EUR na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije. Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda za 2024. godinu prikazuje pad od 80%, u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja ishoda. Pad ostvarene vrijednosti pokazatelja, u odnosu na početnu vrijednost nastao je uslijed izmjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz ožujka 2023. godine, sukladno kojem od 1. siječnja 2024. jedinice područne (regionalne) samouprave prestaju biti osnivači općih bolnica, a osnivač postaje Republika Hrvatska. Stoga, Opća bolnica Dr. Josip Benčević Slavonski Brod i Opća bolnica Nova Gradiška više nisu proračunski korisnici Brodsko-posavske županije, nego su sva prava i obveze preneseni na Republiku Hrvatsku.
- sukladno ukupnom broju zaposlenih osoba na području Brodsko-posavske županije udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima iznosi 1,34%.
- udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije iznosi 18,29%, što je 2,42% više u odnosu na početnu vrijednost, koja je u referentnoj 2020. godini iznosila 15,87%,
- u razdoblju od 2020. do 2024. godine došlo je do značajnog porasta investicija u zaštitu okoliša. Početna vrijednost za 2020. godinu je bila 859.213,40 kn (114.037,22 EUR), a ostvarena vrijednost za 2024. godinu je bila 9.734.779,24 EUR, što prikazuje rast od 8436% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja,
- zbog povećanja iseljavanja stanovništva Brodsko-posavske županije zabilježena je tendencija pada stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja,
- u odnosu na početnu vrijednost broj požara se povećao te iznosi 14,30 požara na 10.000 stanovnika što se može povezati s utjecajem klimatskih promjena.

U izradi ovog Izvješća uočene su određene poteškoće koje se odnose na različite faze izrade izvještavanja. Otežavajuća je okolnost za izvještavanje što je referentna 2020. godina na koju se oslanja Izvješće prema većini pokazatelja netipična. Naime, 2020. godinu obilježio je

„lockdown“ uzrokovan pandemijom virusa COVID-19, na globalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, što je uvelike i u svakom smislu smanjilo gospodarske aktivnosti te utjecalo na početne vrijednosti pokazatelja ishoda. Određeni broj pokazatelja oslanja se na podatak o županijskom Bruto domaćem proizvodu koji u trenutku izrade ovog izvješća nije bio dostupan, kao i na neke druge pokazatelje koje su dostupni isključivo na nacionalnoj, a ne županijskoj razini. Spomenuti izazovi u izvještavanju za 2024. godinu premošteni su detaljnom analizom tekstualnog dijela analize svakog Posebnog cilja Plana razvoja BPŽ u kojoj se koristilo raznim dostupnim izvorima navedenim na kraju dokumenta.

Tijekom izvještavanja uočeni su rizici koji mogu utjecati na planiranu dinamiku provedbe plana razvoja, a to su neplanirani/izvanredni događaji globalnog utjecaja (energetska kriza, međunarodne ilegalne migracije i drugo), nedostatak koordinacije razvoja ključnih dionika razvoja kao i trend iseljavanja stanovništva.

Zbog tih rizika kao i poteškoća u izvještavanju za 2024. godinu uočene su potrebe izmjena i dopuna Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021.-2027. godine. Preporuka je dionike razvoja Brodsko-posavske županije više participativno uključiti u prikupljanje podataka, sadržaj Plana razvoja više popularizirati te intenzivirati suradnju ključnih dionika kroz rad Partnerskog vijeća. Kroz buduće izmjene samog dokumenta Plana razvoja potrebno je odrediti mjerljivije i dostupnije pokazatelja ishoda na području županije, a koji bi na adekvatan način dali sliku napretka u razvoju BPŽ.

U smislu ukupne uspješnosti provedbe Plana razvoja u izvještajnom razdoblju za 2024. godinu, a osvrćući se na sve provedene aktivnosti, projekte i ostvarene rezultate, može se zaključiti da je **provedba Plana razvoja Brodsko-posavske županije u 2024. godini bila uspješna** te da će do kraja planiranog dugoročnog razdoblja 2021. - 2027. godine Brodsko-posavska županija ostvariti svoju viziju i postati tradicionalno sjedište industrije i poduzetništva u snažnom zamahu ka zelenom, inovativnom, digitalnom gospodarstvu i zadovoljnom društvu.

Izvori:

1. Brodsko-posavska županija, upravni odjeli
2. Jedinice lokalne samouprave Brodsko-posavske županije
3. Državni zavod za statistiku
4. Hrvatski zavod za zapošljavanje
5. Porezna uprava – Područni ured Slavonski Brod
6. Policijska uprava Brodsko-posavska
7. Elektra Slavonski Brod
8. Vodovod d.o.o. Slavonski Brod
9. Turistička zajednica Brodsko-posavske županije
10. Brodsko-posavska županija; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. – 2025., za 2024. godinu
11. Grad Slavonski Brod; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Grada Slavanskog Broda za 2023. godinu.: <https://www.slavonski-brod.hr/12082-provedbeni-program-grada-slavonskog-broda-za-razdoblje-od-2021-2025-godine>
12. Grad Nova Gradiška; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025., za 2024. godinu:
<https://novagradiska.hr/gradonacelnik/provedbeni-program-grada-nova-gradiska/>
13. Općina Brodski Stupnik; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Brodski Stupnik za razdoblje 2021. – 2025., za 2024. godinu: [Godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa Općine Brodski Stupnik za 2024. godinu - Službena stranica Općine Brodski Stupnik](#)
14. Općina Bukovlje; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Bukovlje za 2024. godinu:
15. Općina Donji Andrijevci; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Donji Andrijevci, za 2024. godinu: [Provedbeni program 2021.-2025. – Općina Donji Andrijevci](#)
16. Općina Gornja Vrba; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Gornja Vrba za 2024. godinu: [Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Gornja Vrba za 2024. g. za razdoblje 2021.-2025. g. - Općina Gornja Vrba](#)

17. Općina Gundinci: Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Gundinci za 2024. godinu: <https://gundinci.hr/provedbeni-program-2021-2025/>
18. Općina Nova Kapela; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Nova Kapela za 2024. godinu:
https://www.novakapela.hr/1544_Godinje_izvjee_o_provedbi_Provedbenog_programa_Opine_Nova_Kapela_za_2023godinu
19. Općina Okučani; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Okučani za 2024.:
20. Općina Rešetari; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog Programa Općine Rešetari za 2024. godinu:
21. Općina Stara Gradiška; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za 2024. godinu:
22. Općina Vrpolje; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Vrpolje za 2024. godinu: <https://vrpolje.hr/wp-content/uploads/2025/02/Izvjesce-provedbeni-program-2024.g.-1.pdf>
23. Općina Sikirevci; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Sikirevci za 2024. godinu:
24. Općina Oriovac; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Oriovac za 2024. godinu:
25. Općina Oprisavci; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Oprisavci za 2024. godinu: <https://www.opcina-oprisavci.hr/nacelnik-i-vijece/>